

Taristu kasutustingimused maapealsete käitlusteenuste osutajatele

Lennart Meri Tallinna Lennujaam
AS Tallinna Lennujaam

Kehtiv alates 01.01.2025
Versioon 1.1.

KINNITATUD

AS Tallinna Lennujaam juhatuse 17.09.2024
protokolli nr 67 otsusega nr 6.1.

Muudatused viidatud roheliselt

SISUKORD

1.	MÕISTED JA LÜHENDID	4
2.	KASUTUSTINGIMUSTE RAKENDAMINE JA KEHTIVUS	7
3.	TEENUSE OSUTAMISEGA ALUSTAMINE.....	7
4.	PIIRANGUD TEENUSE OSUTAJATE ARVULE	8
5.	TEENUSE OSUTAJA ÜLDISED KOHUSTUSED	8
6.	TÖÖTAJAD	10
7.	ALLTÖÖVÕTT.....	12
8.	MAAPEALNE KÄITLUSTEHNKA JA SÕIDUKID	12
9.	LENNUJAAMA KOORDINEERIMISKESKUS	13
10.	ANDMEVAHETUS	14
11.	EBAREEGLIPÄRASUSTEST TEAVITAMISE KOHUSTUS	14
12.	OHUTUSJUHTIMISSÜSTEEM	15
13.	HÄDAOLUKORRA PLAAN	15
14.	KESKKONNA ERISÄTTED.....	16
15.	TEENUSE OSUTAJAGA SEOTUD STREIK.....	17
16.	TARISTU KASUTAMINE	17
17.	AUDITEERIMINE	18
18.	KINDLUSTUS.....	19
19.	ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE	20
20.	KONFIDENTSIAALSUS	20
21.	VASTUTUS JA KAHJU HÜVITAMINE	21
22.	ÕIGUSKAITSEVAHENDID JA LEPINGU LÕPETAMINE.....	22
23.	LEPINGU LÕPPEMISE TAGAJÄRJED	23
24.	TEAVE JA TEATED	24
25.	ÜLDIST.....	24
	LISA 1 – MAAPEALSED KÄITLUSTEENUSED.....	26
	LISA 2 – TEENUSTASEME STANDARDID.....	29
	LISA 3 – KESKNE TARISTU	31
	LISA 4 – TARISTU KASUTAMISE TASUD	32
	LISA 5 – MAAPEALSE KÄITLUSE SÜSINIKUNEUTRAALSUSE SAAVUTAMISE STRATEEGIA	33
	LISA 6 – TAOTLUSE VORM TEENUSE OSUTAMISEGA ALUSTAMISEKS.....	34
	LISA 7 – LENNART MERI TALLINNA LENNUJAAM	36

1. MÕISTED JA LÜHENDID

- 1.1. Kui kontekstist ei tulene teisiti, on järgnevatele mõistetele ja lühenditele käesolevates Kasutustingimustes omistatud järgnevalt esitatud tähendused.
- 1.1.1. **A-CDM protsessid** – (ingl *Airport Collaborative Decision Making*) Lennujaama ühine otsustusprotsess, millega tagatakse Lennujaama tõhus toimimine ning Õhusõidukite hilinemiste vähenemine.
- 1.1.2. **Ebareeglipärasus** – kõrvalekalle tavapärasest teenuse osutamise protsessist, mis ennekõike seostub ohutus- (sh lennuohutus- ja tööohutus-), lennundusjulgestus-, keskkonna- ja kvaliteedialaste juhtumitega.
- 1.1.3. **Ekstranet** – piiratud ligipääsuga ja isikupõhiste kasutajakontodega Lennujaama Haldaja veebikeskkond info vahetuseks Lennujaama Haldaja ja Lennujaama territooriumil tegutsevate Lennujaama Haldajaga lepingulises suhtes olevate juriidiliste isikutega, millele Lennujaama Haldaja võimaldab juurdepääsu pärast Lepingu sõlmimist ning Teenuse Osutajalt vastavasisulise taotluse saamist.
- 1.1.4. **Haldusorgan** – Haldusorgan on Eesti Vabariigi seadusega, selle alusel antud määrusega või halduslepinguga avaliku halduse ülesandeid täitma volitatud asutus, kogu või isik.
- 1.1.5. **Hädaolukorra Plaan** – eri- või Hädaolukorras tegutsemist kirjeldav dokument, kus on kirjeldatud vastutused ja tegevused eri- ja Hädaolukordade lahendamisel.
- 1.1.6. **Hädaolukord** – sündmus või sündmuste ahel või elutähtsa teenuse katkestus, mis ohustab paljude inimeste elu või tervist, põhjustab suure varalise kahju, suure keskkonnakahju või tõsiseid ja ulatuslikke häireid elutähtsa teenuse toimepidevuses ning mille lahendamiseks on vajalik mitme asutuse või nende kaasatud isikute kiire kooskõlastatud tegevus, rakendada tavapärasest erinevat juhtimiskorraldust ning kaasata tavapärasest oluliselt rohkem isikuid ja vahendeid.
- 1.1.7. **IATA** – (International Air Transport Association) Rahvusvaheline Lennutranspordi Ühendus.
- 1.1.8. **Julgestuspiiranguala** - Lennujaama Lennuala osa, mis on määratletud esmatähtsa riski (ingl *priority risk*) alana ning kus lisaks juurdepääsu piiramisele kohaldatakse ka muid lennundusjulgestusstandardeid;
- 1.1.9. **Kasutustingimused** – Taristu kasutustingimused Teenuse Osutajatele (käesolev dokument).
- 1.1.10. **Keelatud Esemed** – relvad, lõhkeaine või muud ohtlikud seadeldised, esemed või ained, mida saaks kasutada tsiviillennunduse turvalisust ohustavaks ebaseaduslikuks sekkumiseks.
- 1.1.11. **Keskkonnakahju** - oluline ebasoodne mõju elupaiga või liigi soodsa seisundi saavutamisele või säilitamisele; oluline ebasoodne mõju kaitsealale, hoiualale, püsielupaigale, kaitstavale looduse üksikobjektile; oluline ebasoodne mõju merealale, pinna- või põhjaveele; ainete, valmististe, organismide või mikroorganismide otsese või kaudse keskkonda viimisega põhjustatud pinnasekahjustus, millega kaasneb oluline risk, et see võib mõjutada inimese tervist.
- 1.1.12. **Keskkonnapoliitika** – Lennujaama Haldaja keskkonnavalased juhtpõhimõtted ettevõtte töötajatele ning Lennujaamas tegutsevatele ettevõtetele keskkonnajuhtimissüsteemi eesmärkide kirjeldamiseks, eesmärgiga kaitsta keskkonda, vältida saastamist ning tagada keskkonnategevuse tulemuslikkus ja järjepidev parendamine.
- 1.1.13. **Keskne Taristu** – Lennujaama Taristu, mille Lennujaama Haldaja on määranud keskseks taristuks, mille keerukus, maksumus või keskkonnamõju ei võimalda selle jaotamist või dubleerimist (vastavalt lennundusseaduse § 50³⁸ lg 1; loetelu Lisas 3).
- 1.1.14. **Kohalduv Õigus** – kõik kehtivad ja tulevikus vastuvõetavad Eesti Vabariigi õigusaktid ja muud haldusaktid ning Euroopa Liidu ülesed määrused, direktiivid, otsused ja muud dokumendid, mis Poolte suhtes kohalduvad.

- 1.1.15. **Koordineerimiskeskus** – Lennujaama Haldaja osakond, mille kaudu toimub Lennujaama operatiivtegevuste juhtimine ja ressursside planeerimine, Hädaolukordade ja ebareeglipärasuste informatsiooni vastuvõtmine, menetlemine ning lahendamine, lennuandmete töötlemine ja haldamine.
- 1.1.16. **Lennuala** – Lennujaama liiklusala, sellega piirnev maastik ja ehitised või nende osad, millele juurdepääs on piiratud.
- 1.1.17. **Lennujaam** – AS-ile Tallinna Lennujaam kuuluva Lennart Meri Tallinna Lennujaama maa-ala, mis on kohandatud Õhusõidukite maandumiseks, startimiseks ja manööverdamiseks, kaasa arvatud lennuliikluse ja -teenuste nõuete täitmiseks vajalikud abirajatised, sh kaubanduslike lendude teenindamiseks vajalikud rajatised (Lisa 7).
- 1.1.18. **Lennujaama Haldaja** – AS Tallinna Lennujaam või isik, keda on volitatud Lepingust tulenevate õiguste teostamiseks.
- 1.1.19. **Lennujaama Kasutaja** – isik, kes õhu kaudu veab reisijaid, posti või kaupa lennujaama või lennujaamast teise sihtkohta (vastavalt lennundusseaduse § 50⁴ lg-le 1).
- 1.1.20. **Lennujaama Ohutuskomitee** – Lennujaamas moodustatud komitee, mille koosseisu kuuluvad Lennujaama Haldaja, lennuliiklusteenuse osutaja, baseeruvate Lennujaama Kasutajate ja Lennualal tegutsevate Teenuse Osutajate lennuohutuse eest vastutavad Töötajad ja mille eesmärk on koordineerida ohutuslaseid tegevusi ja koostööd Lennujaamas.
- 1.1.21. **Leping** – Teenuse Osutaja ja Lennujaama Haldaja vahel sõlmitud leping, mis annab Teenuse Osutajale õiguse osutada Lennujaamas lepingus loetletud Maapealseid Käitlusteenuseid, vastavalt lepingus sätestatud tingimustele ja kasutades selleks Taristut.
- 1.1.22. **Läbipääsuluba** – (hõlmab nii isikute läbipääsuluba kui ka sõidukiluba) dokument, mis annab õiguse saatjata siseneda ja viibida Julgestuspiirangualal. Läbipääsulubasid väljastavad kooskõlas Kohalduva Õigusega Lennujaama Haldaja ja teatud juhtudel Transpordiamet Julgestuspiirangualal töötavatele või seal sageli viibivatele töötajatele, sõidukitele või Maapealsele Käitlustehnikale (sh Lennujaama Haldaja, lennuettevõtja- ja Lennujaama territooriumil tegutsevate organisatsioonide töötajad, sõidukid või Maapealne Käitlustehnika), kellel või millel on põhjendatud vajadus viibida Julgestuspiirangualal.
- 1.1.23. **Maapealne Käitlustehnika** – Teenuse Osutaja poolt Lennujaamas Õhusõidukite maapealseks hoolduseks, remondiks, teenindamiseks ja testimiseks vajalikud Sõidukid ja eriseadmed ning Reisijate ja lastiga tegelemisel vajalikud seadmed.
- 1.1.24. **Maapealsed Käitlusteenused** – Lisas 1 sätestatud teenused.
- 1.1.25. **Maapealne Teenindaja** – isik, kes osutab kolmandale isikule üht või mitut liiki Maapealset Käitlusteenust (vastavalt lennundusseaduse § 50¹⁷ lg-le 1).
- 1.1.26. **Manööverdusala** – Õhusõidukite stardiks, maandumiseks ja ruleerimiseks ette nähtud Lennujaama osa, välja arvatud Perroonid.
- 1.1.27. **Normdokumendid** – Lennujaama Haldaja käsiraamatud, korrad, protseduurid ja muud regulatiivsed dokumendid, mis on Lennujaama Haldaja poolt avaldatud ja Teenuse Osutajale kättesaadavaks tehtud koostööpartnerite suhtlemise keskkonnas (Extranet) Lennujaama Haldaja veebilehel või muude kanalite kaudu.
- 1.1.28. **Oluline Lepingu Rikkumine** – Lepingujärgse kohustuse rikkumine (olgu selleks sündmus või sündmuste sari, mis üheskoos moodustavad Lepingu rikkumise), 1) mille tõttu jääb kahjustatud Pool olulisel määral ilma sellest, mida ta õigustatult Lepingust lootis, välja arvatud juhul, kui teine Pool ei näinud kohustuse rikkumise niisugust tagajärge ette ja temaga sarnane mõistlik isik ei oleks seda tagajärge samadel asjaoludel samuti ette näinud; 2) mille täpne järgimine oli Lepingust tulenevalt teise Poole huvi püsimise eelduseks Lepingu täitmise vastu; 3) mille puhul kohustust rikuti tahtlikult või raske hooletuse tõttu; 4) kus kohustuse rikkumine annab

kahjustatud Poolele mõistliku põhjuse eeldada, et teine Pool ei täida kohustusi ka edaspidi; või 5) mille puhul Lepingu rikkumist ei ole võimalik heastada või hüvitada.

- 1.1.29. **Omakäitleja** – Lennujaama Kasutaja, kes osutab otseselt endale üht või mitut liiki Maapealset Käitlusteenust ega sõlmi kolmanda isikuga selliste teenuste osutamise lepingut (vastavalt lennundusseaduse § 50¹⁶ lg-le 2).
 - 1.1.30. **Perroom** – Õhusõiduki Reisijate, posti või lasti peale- ja maha laadimiseks ning Õhusõidukite tankimiseks, parkimiseks või hoolduseks ette nähtud ala.
 - 1.1.31. **PFOS** – (perfluorühend) ohtlik kemikaal, mis kahjustab hormoonsüsteemi, mõjutades eriti kilpnäärme tööd ning võib põhjustada vähki.
 - 1.1.32. **Pool** ja **Pooled** – Lennujaama Haldaja ja Teenuse Osutaja edaspidi nimetatud ka koos kui „Pooled“ ning kumbki eraldi kui „Pool“.
 - 1.1.33. **Reisija** – iga isik, välja arvatud meeskonna liikmed, kellele on väljastatud kehtiv pardakaart või sellega võrdsustatud dokument ning keda transporditakse või keda tuleb transportida Õhusõiduki pardal Lennujaama Kasutaja nõusolekul.
 - 1.1.34. **SGHA** – IATA Standard Ground Handling Agreement.
 - 1.1.35. **Sõiduk** – teel liiklemiseks ettenähtud või teel liiklev seade, mis liigub mootori või muul jõul.
 - 1.1.36. **Taristu** – Lennujaama osaks olevad kinnis- ja vallasasjad, mida opereerib Lennujaama Haldaja ja mida viimane võimaldab Teenuse Osutajatel Maapealsete Käitlusteenuste osutamiseks vastavalt Kasutustingimustes toodud tingimustele kasutada, mh Keskne Taristu.
 - 1.1.37. **Teenuse Osutaja** – Maapealne Teenindaja või Omakäitleja.
 - 1.1.38. **Teenustaseme Standardid** – Lisa 2, mis täpsustab teenuste ja tegevuste kokkulepitud minimaalse standardi, mida Teenuse Osutaja on kohustatud saavutama.
 - 1.1.39. **Transfeer-reisija** – Reisija, kes saabub Lennujaama ühe Õhusõiduki pardal ning lahkub Lennujaamast 24-tunni jooksul teise Õhusõiduki pardal.
 - 1.1.40. **Transiitreisija** – Reisija, kes saabub Lennujaama ning lahkub Lennujaamast sama Õhusõiduki pardal.
 - 1.1.41. **Töötaja** – iga füüsiline isik, kellel on töö- ja/või lepinguline suhe Teenuse Osutajaga või Teenuse Osutaja alltöövõtjaga ning kellele on Lennujaama Haldaja väljastanud kehtiva Läbipääsuloa või kes liigub Julgestuspiirangualal ajutise külalisloa alusel koos Teenuse Osutaja poolt organiseeritud saatjaga või kes osaleb muul viisil Teenuse Osutaja poolt Maapealsete Käitlusteenuste osutamises Lennujaamas.
 - 1.1.42. **Õhusõiduk** – seade, mille tõstejõud atmosfääris moodustub õhu vastumõjul, välja arvatud maapinnalt põrkunud õhu vastumõjul.
- 1.2. Kui kontekstist ei tulene teisiti, siis kohalduvad Lepingus füüsilistele isikutele kehtivad sõnad samamoodi juriidilistele ja/või avalik-õiguslikele isikutele.

2. KASUTUSTINGIMUSTE RAKENDAMINE JA KEHTIVUS

- 2.1. Käesolevad Kasutustingimused kehtivad Lennujaamas alates **01.01.2025**.
- 2.2. Kasutustingimused on koostatud võttes aluseks Euroopa Liidu Nõukogu Direktiivi nr 96/67/EÜ „Juurdepääsu kohta maapealse käitluse turule ühenduse lennujaamades“ ja Eesti Vabariigi lennundusseaduse peatükki 8³ „Maapealne teenindus lennujaamas“.
- 2.3. Kasutustingimusi tuleb tõlgendada koos Kohalduva Õigusega.
- 2.4. Kasutustingimused kehtivad kõigile Teenuse Osutajatele. Kõik eritingimused kirjeldatakse Lepingus.
- 2.5. Lennujaama Haldajal on õigus Kasutustingimusi igal ajal muuta, järgides Kohalduvas Õiguses sätestatud korda. Muudatused jõustuvad Teenuse Osutaja suhtes minimaalselt kolme (3) kuu möödumisel Teenuse Osutaja teavitamisest, v.a ohutuse ja lennundusjulgestusega seotud ajakriitilised muudatused, mis jõustuvad Lennujaama Haldaja poolt määratud ajal. Kui muudatused on tingitud haldusaktidest, Kohalduvast Õigusest või järelevalveasutuse ettekirjutusest, jõustub muudatus Teenuse Osutaja suhtes hetkest, kui Lennujaama Haldaja on Teenuse Osutajat teavitanud.
 - 2.5.1. Kui Teenuse Osutaja ei nõustu Kasutustingimuste muudatustega, on tal õigus Leping üles öelda, teavitades sellest Lennujaama Haldajat kolmekümne (30) päeva jooksul arvestatuna muudatuste teavituse kättesaamisest.
 - 2.5.2. Kui Maapealne Teenindaja teavitab Lennujaama Haldajat punktis 2.5.1. toodud põhjusel Leping üles ütlemise soovist, lõpeb Leping sada kaheksakümmend (180) päeva pärast sellekohast teavitust v.a juhul kui Kasutustingimuste muudatused on määratud rakenduma lühema aja jooksul. Viimasel juhul lõpeb Leping üks (1) päev enne Kasutustingimuste muudatuste rakendumist.
- 2.6. Kehtivad Kasutustingimused ja nende muudatused avaldatakse Tallinna lennujaama kodulehel (www.tallinn-airport.ee) ja Ekstranetis.
- 2.7. Kasutustingimused on originaalis koostatud eesti keeles. Kui Kasutustingimuste tõlkes tekib vastuolu eesti keeles koostatud dokumendiga, tuleb lähtuda eestikeelsest versioonist.

3. TEENUSE OSUTAMISEGA ALUSTAMINE

- 3.1. Teenuse Osutaja esitab enne teenuste osutamisega alustamist Lennujaama Haldajale vastavasisulise taotluse (Lisa 6).
 - 3.1.1. Taotlusega koos tuleb esitada taotluse vormil nimetatud täiendavad dokumendid.
 - 3.1.2. Taotlus tuleb edastada e-kirja teel aadressile ghmarket@tll.aero.
- 3.2. Lennujaama Haldaja vaatab Teenuse Osutaja taotluse läbi kahe (2) kuu jooksul.
 - 3.2.1. Kui Teenuse Osutaja taotlus ja plaanitav äritegevus vastab Kasutustingimustes, Normdokumentides ja Kohalduvas Õiguses nõutule, sõlmib Lennujaama Haldaja Teenuse Osutajaga punktis 3.2. toodud perioodi jooksul Leping.
 - 3.2.2. Enne Leping sõlmimist on Lennujaama Haldajal õigus auditeerida Teenuse Osutaja vastavust punktis 3.2.1. toodud Leping sõlmimise eeldustele ning võimekust teenuste osutamiseks.
- 3.3. Teenuseid võib osutada ainult Lennujaamaga Leping sõlminud Teenuse Osutaja.
- 3.4. Teenuse Osutaja võib osutada ainult neid Maapealseid Käitlusteenuseid, mis on loetletud Lepingus ja ainult nendel tingimustel, mis on ära toodud Lepingus.
 - 3.4.1. Lennujaama Haldajal on õigus sanktsioneerida Teenuse Osutajat kuni 10 000 (kümme tuhat) eurose leppetrahviga ühe intsidendi kohta, kui Teenuse Osutaja, vaatamata Lennujaama Haldaja poolt eelnevalt Teenuse Osutaja poolsele rikkumisele osutamisele, jätkab Lennujaamas

Maapealsete Käitlusteenuste osutamist, milleks tal puudub Lepingu järgi õigus või ükskõik millise muu teenuse osutamist, milleks tal puudub kirjalik kokkulepe Lennujaama Haldajaga.

- 3.5. Kui Teenuse Osutaja soovib laiendada või kitsendada talle Lepinguga antud Maapealsete Käitlusteenuste osutamise õigust, siis esitab Teenuse Osutaja Lennujaamale Lepingu muudatuse taotluse hiljemalt kolmkümmend (30) kalendripäeva enne soovitud muudatuse jõustumise tähtpäeva. Muudatuse taotlus peab sisaldama vastava muudatuse sisu ning aega, millal soovitakse muudatus sisse viia.

4. PIIRANGUD TEENUSE OSUTAJATE ARVULE

- 4.1. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 22.12.2022 korraldusest nr 369 „Tallinna lennujaamas maapealsete teenindajate ja omakäitlejate arvule piirangute kehtestamine teatud maapealse teeninduse teenuste liikide puhul“ kehtivad Tallinna lennujaamas teatud Maapealsete Käitlusteenuste liikide osas piirangud Teenuse Osutajate arvule:
- 4.1.1. Kolmandatele isikutele pakutavatest Maapealsetest Käitlusteenustest on kahele (2) Maapealsele Teenindajale piiratud:
- Pagasikäitlus (Lisa 1, p. 3.)
 - Perroonikäitlus (Lisa 1, p-d 5.1.-5.6.), välja arvatud toidu ja jookide transport, õhusõidukile laadimine ja sealt mahalaadimine (Lisa 1, p-d 5.7.)
- 4.1.2. Omakäitluse korras pakutavatest Maapealsetest Käitlusteenustest on kahele (2) Omakäitlejale piiratud:
- Pagasikäitlus (Lisa 1, p. 3.)
- 4.2. Maapealsete Käitlusteenuste liikides, mille osas on Vabariigi Valitsuse korraldusega kehtestatud piirangud Teenuse Osutajate arvule, valitakse Teenuse Osutajad Kohalduvas Õiguses kirjeldatud korra alusel.
- 4.3. Maapealsete Käitlusteenuste liikides, mille osas on Vabariigi Valitsuse korraldusega kehtestatud piirangud Omakäitlejate arvule, väljastatakse teenuse osutamise õigus maksimaalselt kolmeks (3) aastaks.

5. TEENUSE OSUTAJA ÜLDISED KOHUSTUSED

- 5.1. Teenuse Osutaja kohustub:
- 5.1.1. osutama Maapealseid Käitlusteenuseid vastavalt Lepingule, Kasutustingimustele ja Kohalduvale Õigusele;
- 5.1.2. järgima rangelt kõiki Lennujaama Haldaja Normdokumente ning mistahes muid asjasse puutuvaid rahvusvahelisi ja riiklikke standardeid ning tagama, et neid järgivad ka tema alltöövõtjad;
- 5.1.2.1. Lennujaama Haldaja teeb Teenuse Osutajale järgimiseks kohustuslikud Normdokumendid kättesaadavaks läbi Ekstraneti (veebiaadressil kogukond.tll.aero). Ühe Ekstraneti kasutajakonto jagamine mitme Töötaja vahel ei ole lubatud.
- 5.1.3. pakkuma kvaliteetset ja professionaalset teenust, millega tagab Teenustaseme Standardite (Lisa 2) täitmise või ületamise;
- 5.1.4. hoiduma toimingutest, mis põhjustaks Lennujaama Haldaja poolse Kohalduva Õiguse rikkumise;
- 5.1.5. rakendama vajalikke meetmeid tagamaks, et tema ega tema alltöövõtjate tegevus ei põhjustaks mistahes õigustamata katkestust Reisijate teenindamisel või nende ohutuse ja turvalisuse tagamisel, Lennujaama Haldaja või tema kasutatud alltöövõtjate või teiste isikute tegevuste ja

toimingute sooritamisel ning tagama, et Teenuse Osutaja ega tema alltöövõtjad ei põhjustaks õigustamatuid takistusi Lennujaama, selle Taristu, tehnika ja varustuse toimimises;

- 5.1.6. hankima kõik tegevusload, litsentsid ja kooskõlastused, mida on vaja tema äritegevuse teostamiseks Lennujaamas, ning kandma nende hankimisega seotud kulud;
- 5.1.7. teavitama Lennujaama Haldajat muudatustest oma lepingutes Lennujaama Kasutajatega, kui need muudatused on seotud Lepingu täitmise ja/või mõjutavad oluliselt Lennujaama igapäevast opereerimist;
- 5.1.8. omama piisavaid rahalisi vahendeid kõigi kohalduvate nõuete tagamiseks ja jätkusuutlikuks tegutsemiseks. Piisavad rahalised vahendid ei ole tagatud juhul, kui:
 - 5.1.8.1. teenuse osutamise õiguse taotlemise ajal on Teenuse Osutajal ajatamata maksuvõlg maksukorralduse seaduse või ettevõtja asukohariigi õigusaktide tähenduses;
 - 5.1.8.2. Lepingu kehtivuse ajal on Teenuse Osutajal ajatamata maksuvõlg maksukorralduse seaduse või ettevõtja asukohariigi õigusaktide tähenduses, mis ületab 1% Teenuse Osutaja eelmise kalendriaasta käibest või eelmise kalendriaasta käibe puudumise korral 1% jooksva kalendriaasta käibest;
 - 5.1.8.3. Teenuse Osutaja on enam kui kolmkümmend (30) päeva viivituses tasu maksmisega Lennujaama Haldajale või kolmandale isikule, kui tasu on seotud Maapealseks Käitluseks vajalike ruumide, rajatiste või seadmete kasutamise või toodete või teenuste ostmisega ja võlgnetav summa ületab käesolevale kalendrikuule eelnenud kolme kalendrikuu eest Lennujaama Haldajale või kolmandale isikule makstud summeeritud tasu.

5.2. Teenuse Osutaja kohustub Maapealse Käitlusteenuse osutamisega seoses:

- 5.2.1. kasutama Maapealse Käitlusteenuse osutamiseks üksnes selleks vajalikku Lennujaama osa;
- 5.2.2. kasutama Perroone ja Manööverdusala üksnes siis, kui see on vajalik Õhusõidukite teenindamiseks, kusjuures Lennujaama Haldajal on õigus anda juhiseid Perroonide kasutamise kohta vastavalt olukorrale ja vajadusele, eeldusel, et sellised juhised on üldist laadi ega kahjusta Teenuse Osutajat võrreldes teiste sarnaselt tegutsevate Teenuse Osutajatega;
- 5.2.3. arvestama Lennujaamas tegutsevate kolmandate isikutega, kes osutavad Maapealseid Käitlusteenuseid või täidavad Lennujaamas muid operatiivseid tööülesandeid;
- 5.2.4. mitte tooma ega lubama Julgestuspiirangualale Keelatud Esemeid, välja arvatud Lennujaama Haldaja eelneval selgesõnalisel kirjalikul nõusolekul;

5.3. Täiendavalt kohustub Maapealne Teenindaja:

- 5.3.1. võimaldama talle Lepinguga antud Maapealsete Käitlusteenuste osutamise õiguse piires nimetatud teenuste kättesaadavuse kõigile Lennujaama Kasutajatele ja ilma mõjuva põhjuseta mitte keelduma Lennujaama Kasutaja soovitud seaduslikust teenuse tellimusest;
- 5.3.2. erakorraliste või ebatavaliste sündmuste sh kriissündmuste korral tegema kõik endast oleneva, et tagada Maapealsete Käitlusteenuste kättesaadavus ja osutamine kõigile Lennujaama Kasutajatele esimesel võimalusel;
- 5.3.3. tagama Maapealsete Käitlusteenuste kättesaadavuse ööpäevaringselt igal päeval aastas ilma katkestusteta ning eeldusel, et Lennujaama Kasutaja on teenused tellinud mõistliku etteteatamisajaga;
 - 5.3.3.1. Punkt 5.3.3. ei kohaldu Õhusõidukite baashooldusteenust osutavatele Maapealsetele Teenindajatele.
- 5.3.4. tagama Maapealsete Käitlusteenuse osutamise kogu Lennujaama territooriumi ulatuses v.a olukorras, kus nimetatud teenuseid saab osutada vaid kindlas asukohas.

- 5.4. Teenuse Osutaja on oma majandustegevuses Lennujaama Haldajast sõltumatu. Teenuse Osutajal on seetõttu keelatud esitleda ennast Lennujaama Haldaja agendi või esindajana, samuti on Teenuse Osutajal keelatud teha Lennujaama Haldaja nimel ja arvel mis tahes tehinguid. Teenuse Osutaja:
- 5.4.1. ei esitle end Lennujaama Haldajaga seotud isikuna ega teiste Teenuse Osutajatena;
 - 5.4.2. ei ütle ega tee midagi sellist, mis annaks mistahes isikule või ettevõttele aluse lõpetada Lennujaama Haldajaga sõlmitud leping, sh müügi-, impordi-, tarne- või agendileping;
 - 5.4.3. ei kasuta Lennujaama Haldaja kaubamärke ja logosid oma teenuste pakkumisel ilma Lennujaama Haldaja eelneva nõusolekuta.
- 5.5. Teenuse Osutajal peab olema rakendatud ja teenuste osutamise ajal kehtiv ettevõttesisene kvaliteedijuhtimissüsteem, mis vastab Teenuse Osutaja tegevuse mahule ja keerukusele ning on soovitatavalt sertifitseeritud ISO 9001 kehtiva versiooni või sellega samaväärsele standardile.
- 5.6. Teenuse Osutaja peab vastama lennundusseaduse §-s 50²⁰ toodud usaldusväärseuse kriteeriumitele.
- 5.7. Teenuse Osutaja kohustub täitma Lennujaama Haldaja kasutatava võrgu- ja infosüsteemi turvalisuse tagamiseks küberturvalisuse seaduse nõudeid ulatuses, milles Teenuse Osutaja tegevus või tegevusetus mõjutab Lennujaama Haldaja võrgu- ja infosüsteemi turvalisust. Teenuse Osutaja kohustub tegema Lennujaama Haldajaga koostööd võrgu- ja infosüsteemi turvalisuse tagamisel.
- 5.8. Teenuse Osutaja võib Lennujaamas tegeleda muude äriliste tegevustega, mis ei klassifitseeru Maapealseteks Käitlusteenusteks, üksnes Poolte vastaval kirjalikul kokkuleppel.
- 5.9. Teenuse Osutaja ei paigalda ega eksponeeri Maapealsel Käitlustehnikal, Sõidukitel, hoonetel ja/või mistahes muul kinnis- või vallasajal reklaami ilma Lennujaama Haldaja eelneva kirjaliku loa ja nõusolekuta. Lennujaama Haldajal on õigus reklaami paigaldamise tingimusena nõuda asjakohaste kommertstingimuste täitmist.
- 5.9.1. Vaatamata punktile 5.9. on Teenuse Osutajal lubatud paigaldada ja eksponeerida endale kuuluval Maapealsel Käitlustehnikal ja/või Sõidukitel Teenuse Osutaja majandustegevusega seostatavat reklaami. Teenuse Osutaja on kohustatud tagama nimetatud reklaami kõrgetasemelise ja kvaliteetse teostuse, samuti reklaamis kasutatava teksti õigekirja ning piltide vastavuse üldkehtivatele moraalinõuetele ja Kohalduvale Õigusele.

6. TÖÖTAJAD

- 6.1. Teenuse Osutaja tagab, et Maapealsete Käitlusteenuste osutamisel kasutab ta piisavas ja vajalikus koguses Töötajaid, kes omavad tööülesannete täitmiseks vajalikku ja/või nõutud kogemust, sertifikaate ja kvalifikatsiooni.
- 6.2. Teenuse Osutaja rakendab kõigi asjaomaste Töötajate suhtes enne esmakordselt tööülesannete iseseisvat täitma asumist ja seejärel regulaarse intervalli järel korduva koolitusprogrammi sealhulgas kuid mitte limiteeritult järgnevate teemade ulatuses vastavalt Töötaja ametikoha spetsiifikale:
- Üldine julgestusvalmidus
 - Töökohaspetsiifilised julgestuskoolitused
 - Ohutusjuhtimissüsteem ja Lennuala ohutus
 - Lennualal Sõidukiga liiklemine
 - FOD ennetamine ja kontroll
 - Ebareeglipärasustest teavitamine
 - Keskkonnahoid ja reostusetõrje
 - Inimtegurid lennunduses

- 6.2.1. Regulaar- ja/või tellimuslendudele teenuseid osutav Teenuse Osutaja (määratletud vastavalt ICAO tsiviilennunduse klassifikatsioonile) kohustub lisaks punktis 6.2. toodud nõuetele rakendama kõigi asjaomaste Töötajate suhtes enne esmakordselt tööülesannete iseseisvat täitma asumist ja seejärel regulaarse intervalli järel korduva koolitusprogrammi, mis lähtub IATA Lennujaama Käitamisjuhendi (IATA Airport Handling Manual) uusima versiooni peatükis 11. sätestatud nõuetest ja normidest.
- 6.3. Teenuse Osutaja kohustub Lennujaama Haldajale esitama viimase nõudmisel tõendid, mis kinnitavad, et Töötajatel on vajalikud teadmised ja oskused vastava Maapealse Käitlusteenuse osutamiseks.
- 6.4. Teenuse Osutaja kohustub taotlema Lennujaama Haldajalt kõigile Julgestuspiirangualale sisenemise vajadusega Töötajatele Läbipääsuload ning tasuma nende eest tasu vastavalt Lennujaama Haldaja hinnakirjale.
 - 6.4.1. Olenemata punktist 6.4. on Teenuse Osutajal õigus taotleda Töötajatele ning Teenuse Osutajaga seotud isikutele Julgestuspiirangualale ligipääsu võimaldamiseks ajutisi külalislubasid vastavalt Lennujaama Normdokumentides kirjeldatud korrale.
- 6.5. Lennujaama Haldaja võib teha koostöös pädeva asutusega Töötajate suhtes, ajal mil nad täidavad Lennujaamas tööülesandeid, pistelisi narko- või alkoholijoobe kontrolli. Enne narko- või alkoholijoobe kontrolli läbiviimist teavitab Lennujaama Haldaja Teenuse Osutajat. Narko- või alkoholijoobe kontrolli tulemused edastab Lennujaama Haldaja Teenuse Osutajale. Teenuse Osutaja on kohustatud kohe eemaldama Lennujaamast Töötaja, kes saab testis positiivse tulemuse.
- 6.6. Töötajatele kehtestatud nõuded, mille täitmise eest vastutab Teenuse Osutaja:
 - 6.6.1. Töötajate suhtes, kes vajavad teenuse osutamiseks Läbipääsuluba, on viidud läbi lennundusseaduses sätestatud taustakontroll;
 - 6.6.2. Töötajad on läbinud Töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud tervisekontrolli ning töötervishoiu arst on andnud loa vastava töö tegemiseks;
 - 6.6.3. Töötajad on teadlikud Maapealse Käitlusteenuse osutamise suhtes kehtivatest tingimustest, mis tulenevad Lepingust, Kasutustingimustest, Normdokumentidest ja Kohalduvast Õigusest;
 - 6.6.4. Töötajad oskavad oma tööülesannete täitmiseks vajalikul tasemel eesti või inglise keelt, mis võimaldab neil aru saada neile esitatud juhistest ja hoiatustest;
 - 6.6.5. Töötajad, kes suhtlevad oma tööülesannete täitmisel Reisijatega või teiste Lennujaama küllastajatega, oskavad tööülesannete täitmiseks efektiivset suhtlemist võimaldaval tasemel eesti ja inglise keelt;
 - 6.6.6. Töötajad, kes juhivad Maapealset Käitlustehnikat, peavad omama selle Maapealse Käitlustehnika kategooriale vastavat kehtivat juhiluba, olema läbinud vastava Maapealse Käitlustehnika opereerimise ettevõttesisesel koolituse ja Lennujaama Haldaja Sõiduki juhtimisõiguse koolituse;
 - 6.6.7. Töötajad ei või Lennujaamas tööülesannete täitmise ajal tarbida alkoholi ega narkootilisi ja psühhoaktiivseid aineid ega olla nende mõju all. Samuti on keelatud Lennualal viibimine ravimite mõju all, mis võivad pärssida Töötaja ohutusnõuete järgimise võimet.
- 6.7. Lennujaama Haldaja võib mõistlikul alusel, esitades kirjaliku teate Teenuse Osutajale, keelata Töötajatel osaliselt või täielikult Lennujaama territooriumile sisenemise, kui:
 - 6.7.1. Lennujaama Kasutaja on esitanud kaebuse Töötaja käitumise peale, kusjuures kaebus on objektiivselt põhjendatud;
 - 6.7.2. Töötajad ei vasta käesolevas peatükis esitatud tingimustele;
 - 6.7.3. see on vajalik Lennujaamas ohutuse või turvalisuse tagamiseks;
 - 6.7.4. Teenuse Osutaja õigus Maapealseid Käitlusteenuseid Lennujaamas osutada on punkti 22.6. alusel peatatud.

6.8. Käesolevas peatükis Töötajate kohta sätestatu kehtib ka Teenuse Osutaja alltöövõtjate suhtes.

7. ALLTÖÖVÕTT

- 7.1. Teenuse Osutaja võib teenuseid, mis kvalifitseeruvad iseseisvalt Maapealseteks Käitlusteenusteks, alltöövõtu korras tellida üksnes nendelt Maapealsetelt Teenindajatelt, kellele Lennujaama Haldaja on väljastanud Lennujaamas kolmandatele isikutele vastavate teenuste osutamise õiguse. Teenuse Osutaja on kohustatud enne alltöövõtu tellimist veenduma, et Lennujaama Haldaja on alltöövõtjale nimetatud õiguse alltöövõtu ulatuses tellitavate teenuste kohta väljastanud.
- 7.1.1. Kui Teenuse Osutajale osutab teenuseid, mis kvalifitseeruvad iseseisvalt Maapealseteks Käitlusteenusteks, alltöövõtu korras ettevõtte, kellel puudub teenuste osutamise ajahetkel Lennujaama Haldaja poolt väljastatud Maapealsete Käitlusteenuste osutamise õigus täielikult (ehk alltöövõtjal puudub Leping Lennujaama Haldajaga), käsitletakse seda antud Lepingu kontekstis kui Teenuse Osutaja poolset Maapealsete Käitlusteenuste osutamist, milleks Teenuse Osutajal puudub Lepingu järgi õigus.
- 7.2. Teenuse Osutaja võib kasutada Lennujaamas alltöövõtjaid Maapealsete Käitlusteenuste osutamiseks üksnes juhul, kui on Lennujaama Haldajat enda poolt kasutatavatest alltöövõtjatest eelnevalt teavitanud:
- 7.2.1. Alltöövõtjatest, kellega Teenuse Osutaja sõlmib pikaajalise (s.o mitte ühekordse) alltöövõtulepingu, teavitab Teenuse Osutaja Lennujaama Haldajat kirjalikult vähemalt neliteist (14) päeva enne alltöövõtulepingu alusel Teenuse Osutajale teenuste osutamise alustamist ja võimalusel neliteist (14) päeva enne alltöövõtulepingu alusel Teenuse Osutajale teenuste osutamise lõpetamist, kuid igal juhul mitte hiljem, kui viie (5) tööpäeva jooksul pärast alltöövõtulepingu alusel Teenuse Osutajale teenuste osutamise lõpetamist;
- 7.2.2. Erakorralisest ja/või ühekordsest alltöövõtust, mille puhul ei sõlmi Teenuse Osutaja alltöövõtjaga pikemaajalist alltöövõtulepingut, teavitab Teenuse Osutaja Lennujaama Haldajat kirjalikult esimesel võimalusel.
- 7.3. Teenuse Osutaja vastutab enda alltöövõtjate teenuse osutamise kvaliteedi, käitumise ja neist tulenevate asjaolude eest nagu oma käitumise või endast tulenevate asjaolude eest.

8. MAAPEALNE KÄITLUSTEHNKA JA SÕIDUKID

- 8.1. Teenuse Osutaja hangib ja hooldab omal kulul Maapealset Käitlustehnikat ja Sõidukeid, mida on vaja Maapealsete Käitlusteenuste osutamiseks.
- 8.1.1. Teenuse Osutaja poolt kasutatav Maapealne Käitlustehnika ja Sõidukid peavad olema visuaalsel vaatlusel heas korras ja ilma silmnähtavate kahjustusteta.
- 8.2. Teenuse Osutajal on keelatud tuua Lennualale Maapealset Käitlustehnikat ja/või Sõidukeid, mida ta tegelikult Maapealse Käitlusteenuse osutamise käigus ei kasuta, v.a juhtudel kui nimetatud tehnikat ja/või Sõidukeid pargitakse Lennualal üksnes Teenuse Osutajale Lennujaama Haldajaga sõlmitud üürilepingu alusel eksklusiivseks kasutamiseks antud maa-alal või hoonetes.
- 8.3. Lennujaama Haldajal on igal ajal õigus kontrollida Teenuse Osutaja Maapealse Käitlustehnika ja Sõidukite sõidumarsruuti, asupaika ja parkimist Lennujaama territooriumil, veendumaks, et Teenuse Osutaja poolne Maapealse Käitlustehnika ja Sõidukite kasutamine vastab Lepingus, Kasutustingimustes, Normdokumentides ja Kohalduvas Õiguses sätestatud tingimustele.
- 8.4. Teenuse Osutaja ei kasuta teiste Teenuse Osutajate Maapealset Käitlustehnikat ega Sõidukeid ilma vastava kokkuleppeta.
- 8.5. Teenuse Osutaja kohustub:
- 8.5.1. taotlema Lennujaama Haldajalt kõigile Julgestuspiirangualal kasutatavatele Sõidukitele Läbipääsuload ning tasuma nende eest tasu vastavalt Lennujaama Haldaja hinnakirjale;

- 8.5.1.1. Läbipääsuluba on Teenuse Osutajal võimalik taotleda Sõidukitele, mille vanus ei ületa Läbipääsuloa esmakordsel taotlemisel kümmet (10) aastat, v.a M1 ja N1 kategooria Sõidukid, mille vanus ei tohi Läbipääsloa esmakordsel taotlemisel ületada viit (5) aastat ning tankurautod, mille vanus ei tohi Läbipääsloa esmakordsel taotlemisel ületada viitteist (15) aastat.
- 8.5.2. kasutama Maapealset Käitlustehnikat ja Sõidukeid vastavalt Maapealse Käitlustehnika ja Sõiduki tootja kehtestatud kasutusjuhendile ja Lennujaama Haldaja kehtestatud nõuetele, mis on kirjeldatud Kasutustingimustes, Lepingus ja Normdokumentides;
- 8.5.3. parkima ja hoiustama Maapealset Käitlustehnikat, Sõidukeid ja tarvikuid Lennualal üksnes selleks tarbeks ette nähtud parkimis- ja hoiukohtades;
 - 8.5.3.1. Lennujaama Haldajal on õigus sanktsioneerida Teenuse Osutajat kuni viiesaja (500) eurose leppetrahviga ühe intsidendi kohta, kui Teenuse Osutaja, vaatamata Lennujaama Haldaja poolt eelnevalt Teenuse Osutaja poolsetele rikkumistele osutamisele, rikub korduvalt Maapealse Käitlustehnika, Sõidukite ja tarvikute parkimisel ja hoiustamisel Lennujaama Haldaja Normdokumentides sätestatud korda.
- 8.5.4. mitte kasutama ilma Lennujaama Haldajaga eelnevalt kooskõlastamata ühtegi Lennuala osa Maapealse Käitlustehnika või Sõidukite tankimiseks, puhastamiseks, hooldamiseks või parandamiseks, v.a juhul kui see osa Lennualast on Lennujaama Haldaja poolt nimetatud tegevusteks spetsiaalselt määratud;
- 8.5.5. viivitamata eemaldama kasutuselt ja Lennualalt iga sellise Maapealse Käitlustehnika ja Sõiduki, mis on jäädavalt kasutuskõlbmatu;
- 8.5.6. tagama, et tema Lennualal kasutatav Maapealne Käitlustehnika ja Sõidukid, millel puudub riiklik registreerimismärk, on varustatud tema ettevõttega seostatava ja selgelt loetava eraldusmärgistusega ning on selgelt loetavalt nummerdatud;
- 8.5.7. hooldama Maapealset Käitlustehnikat ja Sõidukeid vastavalt esmase tootja määratud hooldusplaanile ja -graafikule või paremini ning dokumenteerima kõik hooldustegevused ettevõttesiseses hooldusplaanis. Lennujaama Haldaja nõudmisel esitab Teenuse Osutaja Lennujaama Haldajale oma hooldusplaani koopia. Lennujaama Haldajal on õigus nõuda Teenuse Osutajalt tõendeid Lennujaamas Maapealsete Käitlusteenuste osutamiseks kasutatavate Maapealse Käitlustehnika ja Sõidukite töökorras oleku kohta;
- 8.6. Teenuse Osutaja kohustub tagama, et tema poolt Lennualal kasutatav Maapealne Käitlustehnika ja Sõidukid vastavad Lennujaama Haldaja poolt maapealse käitluse süsinikuneutraalsuse saavutamise strateegiaga kehtestatud nõuetele (Lisa 5).
- 8.7. Kogu Maapealne Käitlustehnika peab vastama IATA Lennujaama Käitamisjuhendi (IATA Airport Handling Manual) uusima versiooni peatükis 9. sätestatud nõuetele ja normidele.

9. LENNUJAAMA KOORDINEERIMISKESKUS

- 9.1. Teenuse Osutaja kohustub Koordineerimiskeskuses registreerima oma toimingud, mida on vaja Lennujaama tõhusaks toimimiseks ning Õhusõidukite hilinemiste vähendamiseks (sh ka A-CDM protsesside toetamiseks).
- 9.2. Teenuse Osutaja esitab Koordineerimiskeskusele nende ametikohtade telefoninumbrid ja e-posti aadressid, mis on kättesaadavad ööpäevaringselt.
- 9.3. Teenuse Osutaja osaleb aktiivselt Koordineerimiskeskuse protsessides ning rakendab selleks Lennujaama Haldaja ettenähtud reegleid ja protseduure, mis on kirjeldatud Normdokumentides.

10. ANDMEVAHETUS

- 10.1. Teenuse Osutaja esitab elektrooniliselt Lennujaama Haldaja andmekogumissüsteemi Lennujaama Haldaja poolt ette antud formaadis ja regulaarsusega:
 - 10.1.1. prognoose ja statistilist teavet Teenuse Osutaja poolt osutatavate Maapealsete Käitlusteenuste ja nende mahu kohta ning Teenuse Osutaja poolt teenindatud lendude, reisijate, pagasi, posti ja kauba kogused (s.o lastiandmed), sh eraldi väljatooduna valesti käideldud või Teenuse Osutajast sõltumatu(te)l põhjus(t)el Õhusõidukile või omanikuni mitte jõudnud pagasi, posti ja kauba kogused iga lennu põhiselt või konsolideeritult Lennujaama Haldaja poolt ette antud ajaraamistikus;
 - 10.1.2. mistahes Teenuse Osutaja tegevusega seotud teavet, mis Lennujaama Haldaja äranägemise kohaselt on vajalik lennuliikluse ja Lennujaama töö monitoorimiseks ja sujuvaks ning jätkusuutlikuks korraldamiseks, Lennujaama järjepidavaks arenguks ning Teenuse Osutaja ja Lennujaama Haldaja vaheliseks arveldamiseks või mille esitamise kohustus tuleneb Kohalduvast Õigusest.
- 10.2. Teenuse Osutaja on kohustatud vastama Lennujaama Haldaja poolt saadetud päringutele enda teenindatud lendude lastiandmete, Õhusõiduki suurima lubatud stardimassi (MLSM) või muu arveldamise aluseks oleva info kohta neljakümne kaheksa (48) tunni jooksul.
- 10.3. Kui Teenuse Osutaja ei esita Lennujaama Haldaja poolt nõutud ajaks Taristu kasutamise tasude (Lisa 4) välja arvutamiseks vajalikke andmeid või esitab nimetatud andmed puudulikult, võtab Lennujaama Haldaja arveldamise aluseks Teenuse Osutaja poolt teenindatud Õhusõiduki tüübi suurima võimaliku reisijate arvu, kauba koguse ja/või maksimaalse lubatud stardimassi (MLSM).
- 10.4. Teenuse Osutaja vastutab Lennujaama Haldajale arveldamise aluseks esitatava teabe korrektsuse eest. Lennujaama Haldaja ei hüvita ega tagasta ebaõigete või ebapiisavate andmete alusel Teenuse Osutaja poolt makstud tasusid.
- 10.5. Punktis 10.1. kirjeldatud andmevahetuse täpsema korra andmete kohta, mida Teenuse Osutajal tuleb Lennujaama Haldajale esitada kindla regulaarsega kord kvartalis või sagedamini, kehtestab Lennujaama Haldaja Normdokumentides.
- 10.6. Punktis 10.1. kirjeldatud andmevahetuse aluseks, millel puudub kindel regulaarsus või mille regulaarsus on harvem kui kord kvartalis, on Lennujaama Haldaja poolne kirjalik taotlus, millele Teenuse Osutaja vastab mõistliku aja, kuid mitte hiljem kui viie (5) tööpäeva jooksul, v.a juhul kui Pooled lepivad kokku teisiti.
- 10.7. Punktid 10.5. ja 10.6. ei kohaldu andme- ja teabevahetusele, mis on Kasutustingimustes või Lepingus reguleeritud teisiti.
- 10.8. Kui Teenuse Osutaja infosüsteemid ei liidestu operatiivseks andmevahetuseks Lennujaama Haldaja andmekogumissüsteemidega ning selle tulemusena peab Lennujaama Haldaja Teenuse Osutaja poolt edastatud andmeid nende kasutamiseks täiendavalt töötleva, on Lennujaama Haldajal õigus küsida andmete täiendava töötlemise eest Teenuse Osutajalt tasu viiskümmend (50) eurot tunnis.
- 10.9. Andmevahetusega seotud kulud kannab kumbki Pool iseseisvalt.

11. EBAREEGLIPÄRASUSTEST TEAVITAMISE KOHUSTUS

- 11.1. Teenuse Osutaja kohustub Lennujaama Haldajat kõikidest Lennujaamas aset leidnud Ebareeglipärasustest Normdokumentides ettenähtud teavitamise süsteemi kaudu ja korra järgi ilma viivituseeta teavitama.
- 11.2. Teenuse Osutaja osalusel Lennujaamas aset leidnud Ebareeglipärasuste fikseerimiseks ja lahendamiseks rakendab Teenuse Osutaja ettevõttesisese korra ja protseduurid, mis ei ole vastuolus Lennujaama Haldaja nõuetega.

- 11.2.1. Teenuse Osutaja kohustub fikseerima kõik tema enda, tema alltöövõtjate ja Töötajatega ning Teenuse Osutajaga seotud isikute või juriidiliste isikutega seotud Lennujaamas aset leidnud Ebareeglipärasused, sh tööõnnetused, ning viima läbi ettevõttesisesel menetluse tuvastamiseks kõik sündmusega seotud asjaolud.
 - 11.2.2. Lennujaama Haldajal on õigus teha päringuid iga Ebareeglipärasuse põhjuse ja uurimistulemuste kohta, kusjuures Pooled teevad igakülgselt koostööd juhtumi põhjus(t)e väljaselgitamiseks.
 - 11.2.3. Lennujaama Haldaja vajaduspõhisel nõudmisel tuleb ettevõttesisesel menetluse materjalid edastada isikustamata kujul Lennujaama Haldajale kohe pärast menetluse lõppemist või hiljemalt 30 (kolmkümmend) päeva möödumisel sündmuse toimumisest. Kokkuleppel Lennujaama Haldajaga võib materjalide esitamise tähtaega pikendada.
 - 11.2.4. Teenuse Osutaja säilitab kõik Ebareeglipärasusega seotud teabe ja materjalid vastavas registris isikustamata kujul minimaalselt kolmeks (3) aastaks arvestatuna Ebareeglipärasuse toimumise kuupäevast ning võimaldab Lennujaama Haldajal nõudmisel registrile ligipääsu.
- 11.3. Lennujaama Haldajal on õigus sanktsioneerida Teenuse Osutajat kuni kümne tuhande (10 000) eurose leppetrahviga ühe intsidendi kohta, kui Teenuse Osutaja, vaatamata Lennujaama Haldaja poolt eelnevalt Teenuse Osutaja poolsetele rikkumistele osutamisele, korduvalt ei teavita Lennujaama Haldajat Ebareeglipärasustest vastavalt Normdokumentides või käesolevas peatükis kehtestatud korrale.

12. OHUTUSJUHTIMISSÜSTEEM

12.1. Teenuse Osutaja kohustub:

- 12.1.1. omama ja järgima ettevõttesisest ohutusjuhtimissüsteemi, mis vastab Teenuse Osutaja tegevuse mahule ja keerukusele ning mis ei ole vastuolus Lennujaama Haldaja ohutusjuhtimissüsteemiga;
 - 12.1.2. järgima Lennujaama Haldaja ohutusjuhtimissüsteemi nõudeid ning tagama, et neid järgivad ka tema alltöövõtjad ja teised Teenuse Osutajaga seotud isikud või juriidilised isikud;
 - 12.1.3. järjepidevalt arendama kõiki enda ettevõtte normdokumente ja protseduure, et täita või ületada ettevõtte ohutusjuhtimissüsteemis seatud eesmärgid;
 - 12.1.4. võimalusel osalema Lennujaama Haldaja poolt korraldatavates ohutuse edendamise kampaaniates või tegevustes.
- 12.2. Teenuse Osutaja nimetab ühe või mitu Töötajat ettevõttes ohutuse eest vastutavaks isikuks ja määrab Teenuse Osutaja esindajaks Lennujaama Ohutuskomitees. Lennujaama Ohutuskomitee töös osalemine on Teenuse Osutaja ohutuse eest vastutava isiku jaoks kohustuslik.
- 12.3. Teenuse Osutaja nimetab ühe või mitu Töötajat ettevõttes lennundusjulgestuse eest vastutavaks isikuks ja teavitab sellest Lennujaama Haldajat.

13. HÄDAOLUKORRA PLAAN

- 13.1. Teenuse Osutaja kohustub omama ettevõttesisest Hädaolukorra Plaani, mis vastab Teenuse Osutaja tegevuse mahule ja keerukusele ning mis ei ole vastuolus Lennujaama Haldaja Hädaolukorra Plaaniaga.
- 13.2. Hädaolukorras või kui tavategevus on oluliselt häiritud võtab Teenuse Osutaja endale aktiivse rolli olukorra lahendamisele kaasaaitamises vastavalt sellele, mida nõuavad Lennujaama Kasutaja(-d) ja/või Lennujaama Haldaja juhised ja/või protseduurid.
- 13.3. Teenuse Osutaja peab Lennujaama territooriumil toimuva õnnetusjuhtumi korral võimaldama Lennujaama Haldajal või Lennujaama Haldaja poolt määratud kolmandal isikul ajutiselt kasutada

Teenuse Osutaja Maapealset Käitlustehnikat vastavalt Lennujaama Haldaja poolt esitatud juhiste, kui see on Lennujaama Haldaja hinnangul vajalik Lennujaama ohutu opereerimise tagamiseks.

- 13.4. Hädaolukorras kohustub Teenuse Osutaja määrama Lennujaama Haldaja nõudmisel ja ilma viivitusega ühe ajutise liikme Lennujaama Haldaja kriisigrupi koosseisu eesmärgiga kiirendada infovahetust Lennujaama Haldaja ja Teenuse Osutaja vahel ning koordineerida erinevate osapoolte tegevusi. Selleks määratud Töötaja peab olema pädev langetama otsuseid Teenuse Osutaja nimel ning võimeline Hädaolukorra lahendamist koordineerima.

14. KESKKONNA ERISÄTTED

- 14.1. Teenuse Osutaja kohustub omama ja järgima ettevõttesisest keskkonnapoliitikat, mis ei ole vastuolus Lennujaama Haldaja Keskkonnapoliitika, keskkonnaalaste nõuete ning süsinikuneutraalsuse strateegiaga. Täiendavalt kohustub Teenuse Osutaja järgima Lennujaama Haldaja poolt kehtestatud maapealse käitluse süsinikuneutraalsuse saavutamise strateegiat (Lisa 5).
- 14.2. Teenuse Osutaja esitab Lennujaama Haldajale andmeid Lennujaama Haldaja Keskkonnapoliitika ja keskkonnaeesmärkide järgimise kohta. Muu hulgas esitab Teenuse Osutaja Lennujaama Haldajale:
 - 14.2.1. Hiljemalt üheksakümmend (90) päeva pärast Lepingu sõlmimist ja seejärel iga kolme aasta järel aruande enda tegevuse oluliste keskkonnaaspektide hindamise ja rakendatavate leevendusmeetmete kohta koos leevendamismeetmete rakendamise ajakava ning vajalike ressurssidega Lennujaama Haldaja poolt ette antud vormil;
 - 14.2.2. enne uue jäätõrjevedeliku kasutusele võtmist tõendid PFOS tervisehoiunõuete järgimise ja valdkonnas kehtestatud nõuetele (SAE International poolt väljastatud ja ISO standardid) vastavuse kohta;
 - 14.2.3. Lennujaama Haldaja nõudmisel Teenuse Osutaja süsiniku jalajälje arvutamiseks vajalikud andmed kolmekümne (30) päeva jooksul, või kokkuleppel Lennujaama Haldajaga muu tähtaja jooksul.
- 14.3. Juhul kui Teenuse Osutaja omab keskkonnajuhtimissüsteemi, mis on sertifitseeritud ISO 14001 kehtiva versiooni või sellega samaväärsele standardile või omandab nimetatud sertifikaadi Lepinguga kehtimise ajal, tõendab Teenuse Osutaja Lennujaama Haldajale punktides 14.1. ja 14.2.1. toodud nõuete täitmist keskkonnajuhtimissüsteemi sertifikaadiga. Nimetatud sertifikaadi koopiat esitab Teenuse Osutaja Lennujaama Haldajale iga kord pärast keskkonnajuhtimissüsteemi uuesti sertifitseerimist.
- 14.4. Tehnoloogiliste protsesside kasutamisel järgib Teenuse Osutaja, et mehhanismid ja materjalid ei avaldaks kahjulikku mõju keskkonnale. Vältimatu keskkonnamõju puhul tagab Teenuse Osutaja, et kahjuliku mõju ulatus on mõõdetud, see on kajastatud keskkonnaaspektide hindamise aruandes ning mõju maandamise meetmed on kirjeldatud ning kasutusele võetud.
- 14.5. Teenuse Osutaja vastutab Maapealse Käitlusteenuse pakkumise käigus tekkinud jäätmete käitlemise eest, sh jäätmekonteinerite olemasolu, puhtuse, tühendamise sageduse ning nende üleandmise eest jäätmekäitlejale. Teenuse Osutaja käsutuses olevatele jäätmekonteineritele peab olema lisatud Teenuse Osutajaga seostatav eraldusmärgistus.
- 14.6. Teenuse Osutaja tagab, et jäätmete kõrvaldamine, käitlemine ja transportimine toimub vastavalt Kohalduvale Õigusele ja ladestamine Lennualal toimub Lennujaama Haldajaga eelnevalt kokkulepitud kohtades, järgides liigiti kogumise nõudeid.
- 14.7. Teenuse Osutaja kohustub Lennujaama Haldajale edastama Maapealse Käitlusteenuse osutamisel kasutatavate ohtlike ainete ladustamise asukohad koos maksimaalse ladustuskoguse ning ohutuskartidega.
- 14.8. Kui Teenuse Osutaja tegevuse tagajärjel tekib Lennujaamas keskkonnareostus ja/või -kahju, tagab Teenuse Osutaja selle viivitamata likvideerimise. Kui Teenuse Osutaja poolt tekitatud keskkonnareostuse

ja/või –kahju likvideerib Lennujaama Haldaja, hüvitab Teenuse Osutaja Lennujaama Haldajale kahju, mis viimasel keskkonnareostuse ja/või -kahju likvideerimise tõttu tekkis.

- 14.9. Lennujaama Haldajal on õigus sanktsioneerida Teenuse Osutajat kuni kümne tuhande (10 000) eurose leppetrahviga ühe insidendi kohta, kui Teenuse Osutaja, vaatamata Lennujaama Haldaja poolt eelnevalt Teenuse Osutaja poolsetele rikkumistele osutamisele, rikub korduvalt Lepingus, Kasutustingimustes või Normdokumentides kirjeldatud keskkonnaalaseid nõudeid.

15. TEENUSE OSUTAJAGA SEOTUD STREIK

- 15.1. Pooled tunnistavad ühinemisvabaduse põhimõtet ning Töötajate õigust streikida. Lisaks tunnistavad Pooled, et tulenevalt nende äritegevuse iseloomust on ohutuse, turvalisuse ja teeninduse kaalutlused ülimalta tähtsusega ning neid võivad mõjutada asjaomase Haldusorgani korraldused.
- 15.2. Teenuse Osutaja tegutseb heauskselt, et hoida harmoonilisi töösuhteid Töötajatega Lennujaamas, eriti aga, et vältida nende osalemist Lennujaamas või selle juures tegevustes, mis võivad mingil moel piirata ohutust või turvalisust või mõjutada negatiivselt Lennujaama teiste teenuse osutajate õigusi või tegevusi.
- 15.3. Streigi või kollektiivse töötüli tekkimisel kohustub Teenuse Osutaja sellest ilma viivitusega Lennujaama Haldajat teavitama ning informeerima viimast meetmetest, mida Teenuse Osutaja plaanib streigi või kollektiivse töötüli lahendamiseks kasutusele võtta. Samuti informeerib Teenuse Osutaja Lennujaama Haldajat streigi lõppemisest või kollektiivse töötüli lahenumisest.
- 15.4. Kui Teenuse Osutaja ja mõne Töötaja vahel tekib vaidlus, mis Lennujaama Haldaja hinnangul võib ohustada ja/või ohustab Lennujaama ohutust ja/või turvalisust ja/või mõjutab negatiivselt Lennujaama tegevust ja/või Lennujaama mistahes teiste teenuse osutajate õigusi ja/või tegevusi, võib Lennujaama Haldaja astuda selliseid samme, mida ta peab enda ja Lennujaama teiste teenuse osutajate huvide kaitsmiseks vajalikuks.
- 15.5. Punktis 15.4. nimetatud õigus võib hõlmata, kuid ei piirdu järgneva:
- 15.5.1. Lennujaama Haldajal on õigus nõuda Lennujaama Haldaja julgestustöötajate kaudu Töötajatelt Lennualalt lahkumist kuni vaidluse lahendamiseni;
- 15.5.2. Lennujaama Haldajal on õigus keelata ohutuse ja turvalisuse huvides Töötajatel Lennujaamale ligipääs kuni vaidluse lahendamiseni.
- 15.6. Kumbki Pool kannab täielikku vastutust ja hüvitab teisele Poolele kogu otsese varalise kahju, mis tuleneb Poole töötajate või alltöövõtjate töötajate Kohalduva Õigusega vastuolus olevast tegevusest või tegevusetusest streigitgevuse käigus. Kahju hüvitamine toimub Poole esitatud tõendite alusel.
- 15.7. Eeldusel, et Lennujaama Haldaja on enne punkti 15.4 või 15.5 alusel meetmete rakendamist teinud mõistlikke pingutusi Teenuse Osutajaga meetmete osas konsulteerimiseks ja tegemist ei ole olukorra lahendamiseks selgelt ebavajalike meetmetega, ei vastuta Lennujaama Haldaja Teenuse Osutajale meetmete rakendamise tõttu tekkiva mistahes kahju (sh otsese varalise ja mittevaralise kahju ning saamata jäänud tulu) eest.

16. TARISTU KASUTAMINE

- 16.1. Lennujaama Haldaja tagab Teenuse Osutajale Poolte vahelises Lepingus kirjeldatud Maapealsete Käitusteenuste osutamiseks vajaliku juurdepääsu Taristule.
- 16.1.1. Muulhulgas on Lennujaama Haldaja kindlaks määranud Teenuse Osutajale kasutamiseks võimaldatava Keskse Taristu, mis on toodud Lisas 3. Teenuse Osutajal ei ole lubatud Keskse Taristu nimekirjas loetletud süsteeme ja taristut Lennujaamas dubleerida.
- 16.1.2. Lennujaama Haldajal on põhjendatud juhtudel õigus teha punktis 16.1.1. sätestatud Keske Taristu dubleerimise piirangus tulenevalt Teenuse Osutaja tegevuse eripärast ja teenuse

osutamise mahtudest erandeid. Erandite tegemisel järgib Lennujaama Haldaja mh mittediskrimineerimise põhimõtet.

- 16.1.3. Keskse Taristu kasutamise eelduseks on sellega seotud Maapealse Käitlusteenuse osutamise õigus Lepingus.
- 16.2. Teenuse Osutaja ja tema alltöövõtjad võivad kasutada Taristut juhul, kui on saanud selleks Lennujaama Haldaja poolt kirjalikult loa.
- 16.3. Enne Taristu kasutamise alustamist peavad Töötajad läbima Lennujaama Haldaja poolt ette nähtud Taristu kasutamise koolitused.
- 16.4. Teenuse Osutaja tagab, et Töötajad kasutavad Taristut heaperemehelikult.
- 16.5. Teenuse Osutaja kohustub Lennujaama Haldajat teavitama ilma viivitusega kõikidest tavapärasest Taristu sihtotstarbekohasest ja häireteta kasutamisest eristuvatest juhtumitest seoses Taristuga, sh eriti katkisest tehnikast ja seadmetest, mis vajab parandamist või hooldamist.
- 16.6. Lennujaama Haldajal on õigus igal ajal Taristu kasutamist julgestus- ja/või ohutuskaalutlustel piirata. Nimetatud piirangute kehtestamisel teavitab Lennujaama Haldaja sellest Teenuse Osutajat ilma viivitusega.
- 16.7. Lennujaama Haldajal on õigus Lennujaama territooriumil mistahes ajal läbi viia Taristu arendusprojekte ja parendustöid, sh esmaolulisi hooldus-, remont-, ja avariitöid:
 - 16.7.1. töödest, mis oluliselt piiravad või raskendavad Teenuse Osutaja igapäevast majandustegevust, teavitab Lennujaama Haldaja ette vähemalt kuuskümmend (60) päeva;
 - 16.7.2. erakorralistest töödest, sh remont- ja avariitöödest, millel on mõju Teenuse Osutaja igapäevasele majandustegevusele, kohustub Lennujaama Haldaja Teenuse Osutajat teavitama vahetult enne selliste tööde läbiviimist, võimalusel töö(de)le eelneval tööpäeval.
- 16.8. Taristu kasutamise eest kohustub Teenuse Osutaja tasuma Lennujaama Haldajale Lisas 4 toodud Taristu kasutamise tasusid.

17. AUDITEERIMINE

- 17.1. Lennujaama Haldajal on õigus nõuda Teenuse Osutajalt igal ajal tõendeid tema tegevuse vastavuse kohta Lepingus, Kasutustingimustes, Normdokumentides ja Kohalduvas Õiguses kehtestatud nõuetele.
- 17.2. Lennujaama Haldajal on õigus viia Teenuse Osutaja tegevuse suhtes läbi erakorralisi või planeeritud auditeid ja kontrolle seoses alljärgnevaga:
 - 17.2.1. Teenuse Osutaja poolt Lepingu, Kasutustingimuste, Normdokumentide ja Kohalduva Õiguse kohane täitmine;
 - 17.2.2. Teenuse Osutaja tegevuse vastavus ohutus-, lennundusjulgestus- ja keskkonnaalastele nõuetele;
 - 17.2.3. Teenuse Osutaja poolt osutatud teenuste maht;
 - 17.2.4. Teenuse Osutaja teenuste osutamise kvaliteet.
- 17.3. Erakorralisi või planeeritud kontrolle Teenuse Osutaja operatiivtegevuste raames, mille käigus ei siseneta Teenuse Osutaja käsutuses olevatesse valdustesse, on Lennujaama Haldajal õigus läbi viia igapäevaselt Maapealsete Käitlusteenuste osutamise käigus ilma Teenuse Osutajat sellest eraldi teavitamata.
- 17.4. Auditite läbiviimisest ja selle sisust teavitab Lennujaama Haldaja kirjalikult vähemalt 1 kuu ette, välja arvatud juhtudel, kui Lennujaama Haldajal on põhjendatud alus arvata, et Teenuse Osutaja tegevuses esineb asjaolu, mida tuleks viivitamata kontrollida:
 - 17.4.1. kõik inspeksioonid ja auditid, mis eeldavad Teenuse Osutaja kontoritöötajate osalust, viiakse läbi tööpäevadel ajavahemikus kell 9.00–17.00;

17.4.2. kõik muud inspeksioonid ja auditid viiakse läbi teenuse osutamise ajal.

- 17.5. Auditite käigus võimaldab Teenuse Osutaja Lennujaama Haldajale ligipääsu Lepingu täitmisega seotud kirjalikule teabele. Juurdepääsuõigus tuleb tagada sh ka viimase kahe aasta jooksul Teenuse Osutaja suhtes Maapealsete Käitlusteenuste osutamisega seoses läbiviidud sise- ja välisauditite tulemustele ning Teenuse Osutaja tegevust puudutavale ohutuslasele teabele.
- 17.6. Auditite käigus tuvastatud mittevastavuste korral töötab Teenuse Osutaja välja parendusmeetmete kava ja esitab selle Lennujaama Haldajale kolmekümne (30) päeva jooksul pärast auditiaruande kättesaamist. Parandusmeetmete kava peab sisaldama mittevastavuste kõrvaldamise ajalist määratlust.
- 17.7. Lennujaama Haldajal on õigus volitada auditeerimist läbi viima pädev kolmas osapool, kellega Lennujaama Haldaja sõlmib enne auditi(-te) läbiviimist konfidentsiaalsuslepingu.
- 17.8. Auditeerimisega seotud kulud kannab kumbki Pool iseseisvalt.

18. KINDLUSTUS

- 18.1. Teenuse Osutaja kohustub kogu Lepingu kehtivusaja jooksul omama kindlustust, mis kaitseb teda teenuse osutamisega seotud riskide eest ning mis vastab Kohalduvas Õiguses sätestatud tingimustele.
 - 18.1.1. Kindlustuskaitse lõppemisest või mistahes põhjusel katkemisest või peatumisest on Teenuse Osutaja kohustatud Lennujaama Haldajat viivitamata teavitama.
 - 18.1.2. Lennujaama Haldajal on õigus sanktsioneerida Teenuse Osutajat kuni kümne tuhande (10 000) eurose leppetrahviga ühe intsidendi kohta, kui Teenuse Osutaja ei teavita Lennujaama Haldajat kindlustuskaitse lõppemisest või mistahes põhjusel katkemisest või peatumisest käesolevas peatükis sätestatud nõuete kohaselt ning jätkab kindlustuskaitse puudumisest hoolimata Lennujaamas Maapealsete Käitlusteenuste osutamist.
- 18.2. Teenuse Osutaja kindlustusleping peab tagama vastutuskindlustuskaitse, mille hüvitispiir vastab Teenuse Osutaja tegevuse sisu ja mahuga kaasnevatele riskidele. Sobivaima hüvitispiiri valiku tegemiseks viib Teenuse Osutaja enne Lennujaamas teenuse osutamisega alustamist läbi ettevõttesisesese riskihinnangu. Teenuse Osutaja esitab nimetatud riskihinnangu Lennujaama Haldajale viimase nõudmisel viie (5) tööpäeva jooksul.
- 18.3. Järgmiste Teenuse Osutajatele on Lennujaama Haldaja kehtestanud kindlustuse omamise kohustust täpsustavad tingimused:
 - 18.3.1. Punktis 4.1.1. nimetatud Maapealseid Käitlusteenuseid osutavad Maapealsed Teenindajad peavad tagama vastutuskindlustuskaitse kombineeritud hüvitispiiriga minimaalselt viiekümne miljoni (50 000 000) euro ulatuses iga aset leidnud kahjujuhtumi või kahjujuhtumite sarja kohta.
 - 18.3.2. C kategooria ja suuremate (vastavalt ICAO lennukite viitekodele) Õhusõidukite baashooldusteenust osutavad Teenuse Osutajad peavad tagama vastutuskindlustuskaitse kombineeritud hüvitispiiriga minimaalselt viiekümne miljoni (50 000 000) euro ulatuses iga aset leidnud kahjujuhtumi või kahjujuhtumite sarja kohta.
 - 18.3.3. Kütusekäitluse teenust osutavad Teenuse Osutajad peavad tagama vastutuskindlustuskaitse kombineeritud hüvitispiiriga minimaalselt viiesaja miljoni (500 000 000) euro ulatuses iga aset leidnud kahjujuhtumi või kahjujuhtumite sarja kohta.
- 18.4. Lennujaama Haldajal on põhjendatud juhtudel õigus teha punktis 18.3. sätestatud kindlustuse omamise kohustuse täpsustavates nõuetes tulenevalt Teenuse Osutaja tegevuse eripärast, teenuse osutamise mahtudest ja sellega seotud riskidest erandeid. Erandite tegemisel järgib Lennujaama Haldaja mh mittediskrimineerimise põhimõtet.
- 18.5. Teenuse Osutaja esitab Lennujaama Haldajale koopia enda kindlustuspoliisist pärast iga uue kindlustuslepingu sõlmimist ilma viivitusega.

- 18.6. Kui Teenuse Osutaja ei hangi käesolevas peatükis välja toodud nõuetele vastavat kindlustust või jätab esitamata kindlustuspoliisi koopia või tõendi kindlustusmakse(te) tasumise kohta, on Lennujaama Haldajal õigus hankida see kindlustus ja/või tasuda sellise(d) kindlustusmakse(d) ilma, et see piiraks temale Lepingu alusel kuuluvaid õigusi, ja nõuda need summad sisse Teenuse Osutajalt.
- 18.6.1. Punktis 18.6. toodud õiguse rakendamisest teavitab Lennujaama Haldaja Teenuse Osutajat kümme (10) päeva ette.
- 18.7. Iga kord, kui Teenuse Osutaja registreerib Lennujaamas aset leidnud kindlustusjuhtumi oma kindlustusandjaga, kohustub Teenuse Osutaja sellest teavitama ka Lennujaama Haldajat.
- 18.8. Käesoleva peatüki sätted ei välista/takista 21. peatüki vastutuse ja kahju hüvitamise sätete kohaldumist.

19. ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE

- 19.1. Kui Lepingust tulenevate kohustuste täitmisel tuleb Pooltel töödelda isikuandmeid, kohustuvad Pooled:
- 19.1.1. järgima isikuandmete kaitse üldmäärusest (Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 27. aprilli 2016. a. määrus 2016/679) ja sellega seotud siseriiklikest õigusaktidest tulenevaid kohustusi;
- 19.1.2. järgima Andmekaitse Inspektsiooni esitatud suuniseid ja juhiseid;
- 19.1.3. hoiduma oma kohustuste täitmisest viisil, mis võiks põhjustada teisele Poolele isikuandmete kaitse alase rikkumise.
- 19.2. Enne isikuandmete töötlemist sõlmivad Pooled andmetöötluslepingu.

20. KONFIDENTSIAALSUS

- 20.1. Pool kohustub tagama teise Poole konfidentsiaalse teabe saladuses hoidmise ja seda kolmandatele isikutele mitte avaldama.
- 20.2. Konfidentsiaalne teave on mistahes informatsioon, mis ei ole avalikest allikatest kättesaadav ja mille kättesaadavaks tegemine kolmandatele isikutele võib kahjustada Poole huve. Konfidentsiaalseks teabeks loevad Pooled muu hulgas, kuid mitte üksnes, järgmist Poolt, tema kliente, tarnijaid ja koostööpartnereid puudutavat informatsiooni:
- 20.2.1. finants- ja majandusolukord ning raamatupidamisandmed, sh kasum ja käive ning nende kujunemine;
- 20.2.2. teave kaubanduslääbirääkimiste, tehingute ja turu-uuringute kohta;
- 20.2.3. müügi- ja turundusstrateegiad, eelarved, äriplaanid;
- 20.2.4. töö käigus loodud dokumendid (sh tehnilised, äri-, õppe- ja koolitusmaterjalid);
- 20.2.5. juhtkonna ja töötajatega seotud teave (palgad, tööjaotus, töögraafikud, kontaktteave);
- 20.2.6. teenuse osutamise protsess, teenuse hind ja hinna kujundamine; ettevõtte kulud ja kulude koosseis;
- 20.2.7. ettevõtte töömeetodid;
- 20.2.8. juhtimisprotsess ja -struktuur;
- 20.2.9. olemasolevad või potentsiaalsed kliendisuhted, kliendilepingute sisu ja tingimused, kontaktteave;
- 20.2.10. teave olemasolevate või võimalike koostööpartnerite kohta, koostöölepingute tingimused; teave klientide ja koostööpartnerite kohta;
- 20.2.11. äriühingu, selle aktsionäride, seotud isikute ja partnerite intellektuaalomand ja litsentsid;

- 20.2.12. turvameetmed, turva- ja sidesüsteemide koodid, arvuti- ja võrgueeskirjad, samuti ettevõttes või kontsernis kasutatava infosüsteemi, sidesüsteemide jne struktuur, konfiguratsioon ja sisu;
 - 20.2.13. andmed lukustusvahendite, lukustamisaja ja lukustatud esemete ning seifide asukoha, lukustusvahendite ja lukku käitleva isiku kohta;
 - 20.2.14. muu poole valduses olev tehniline, tehnoloogiline või ettevõtlusega seotud teave, millest Pool sai teada Lepingu läbirääkimiste või täitmise tõttu.
- 20.3. Pooled loevad konfidentsiaalseks teabeks ka Lepingu sisu. Lepinguga seotud konfidentsiaalse teabe avaldamine on keelatud, välja arvatud juhul, kui Pooled on eraldi kirjalikult kokku leppinud teisiti, informatsiooni avaldamine on nõutav seaduse alusel või kui tegemist on informatsiooni avaldamisega pankadele ning professionaalsetele konsultantidele, kelle suhtes kehtib konfidentsiaalsuskohustus.
- 20.4. Käesolevas peatükis sätestatud kohustusi rikkunud Poolel on teise Poole nõudmisel kohustus maksta teisele Poolele leppetrahvi kümme tuhat (10 000) eurot.

21. VASTUTUS JA KAHJU HÜVITAMINE

- 21.1. Lennujaama Haldaja ei vastuta Teenuse Osutaja, tema alltöövõtjate, Töötajate ega Teenuse Osutajaga seotud isikute või juriidiliste isikute ees, kes on seotud Teenuse Osutaja äritegevusega:
- 21.1.1. mistahes vigastuse, elukaotuse või kahju (sh otsese varalise ja mittevaralise kahju ning saamata jäänud tulu) eest, mis on tekkinud Lennujaamas või selle juures ükskõik kellele neist, nende omandile või nende varale, mistahes põhjusel;
 - 21.1.2. mistahes kahju (sh otsese varalise ja mittevaralise kahju ning saamata jäänud tulu) eest, mis on tekkinud Lennujaamas aset leidnud või Lennujaama suhtes toimepandud varguse, sissemurdmise, röövimise või muu sarnase põhjuse tagajärjel, olenemata sellest, kas Lennujaama Haldaja on taganud julgestustöötajate päevase ja öise patrullimise Lennujaamas või mitte;
 - 21.1.3. mistahes kahju (sh otsese varalise ja mittevaralise kahju ning saamata jäänud tulu) eest, mille on põhjustanud Lennujaama territooriumil tegutsev kolmas isik.
- 21.2. Vaatamata punktile 21.1. vastutab Lennujaama Haldaja Teenuse Osutaja ees otsese varalise kahju eest, mille puhul on võimalik tõendada, et see kahju on tekkinud Lennujaama Haldaja tahtluse või raske hooletuse tagajärjel. Tõendamiskoormis lasub nõude esitanud isikul.
- 21.2.1. Lennujaama Haldajat tuleb sellise kahju tekkimisest (kahju hüvitamise alus) kirjalikult teavitada pärast kahju avastamist ilma viivitusega.
- 21.3. Teenuse Osutaja vastutab Lennujaama Haldaja ees mistahes kahju (sh. mistahes laadi vastutuse, menetluste ja kulutuste) eest, mille on põhjustanud Lennujaama Haldajale ja temaga seotud isikutele Teenuse Osutaja, tema alltöövõtjate, Töötajate või Teenuse Osutajaga seotud isikute või juriidilised isikute raske hooletus või tahtlus, Kohalduvas Õiguses sätestatud ulatuses.
- 21.3.1. Juhul kui punktis 21.3. nimetatud kahju tekkimise põhjuseks on Teenuse Osutaja, tema alltöövõtjate, Töötajate või Teenuse Osutajaga seotud isikute või juriidiliste isikute hooletus, on Teenuse Osutaja vastutus Lennujaama Haldaja ees piiratud otsese varalise kahjuga.
- 21.4. Teenuse Osutaja hüvitab Lennujaama Haldajale ja kaitseb teda mistahes nõuete eest, mida võivad Lennujaama Haldaja vastu esitada Töötajad, Teenuse Osutaja alltöövõtjad või muud isikud, kes on seotud Teenuse Osutaja äritegevusega või muud isikud või juriidilised isikud, kellele tekib kahju Teenuse Osutaja tegevuse või tegevusetuse tagajärjel.
- 21.5. Teenuse Osutajal ei ole Lennujaama Haldaja vastu mistahes nõudeid tühistamise, kahjude kandmise, tasude vähendamise või muu suhtes seoses kulude ja kahjuga, mida Teenuse Osutaja kannab selle tagajärjel, et Lennujaama Haldaja võib mis tahes põhjusel otsustada muuta Lennujaama nime.
- 21.6. Vääramatud jõud:

- 21.6.1. Kohustuse rikkumine on vabandata, kui rikkuv Pool rikkus kohustust vääramatu jõu mõju tõttu. Vabandatava kohustuse rikkumise puhul ei saa rikkuva Poole vastu esitada kahju hüvitamise nõuet.
- 21.6.2. Kui vääramatu jõu mõju takistab Poolel Lepingujärgsete kohustuste täitmist, edastab see Pool viivitamata teisele Poolele kirjaliku teate, täpsustades vääramatu jõu mõju olemust ja ulatust, ning rakendab mõistlikke meetmeid, et leevendada Lepingu tingimuste täitmata jätmist ja täitmisega viivitamist.
- 21.6.3. Kui vääramatu jõu asjaolud takistavad Lepingujärgsete kohustuste õigeaegset täitmist, siis vastavate kohustuste täitmise aeg pikeneb perioodi võrra, millal kohustuste täitmine oli takistatud nende asjaolude mõju tõttu. Kui vääramatu jõu asjaolud on kestnud rohkem kui üheksakümmend (90) päeva, on kummalgi Poolel õigus Leping üles öelda.
- 21.7. Kasutustingimustes sisalduvad vastutuse piirangud ja välistused kohalduvad ulatuses, milles nad ei ole vastuolus Kohalduva Õigusega, millest ei ole lubatud Poolte kokkuleppel kõrvale kalduda.

22. ÕIGUSKAITSEVAHENDID JA LEPINGU LÕPETAMINE

- 22.1. Pooled peavad järgima kõiki Lepinguga ja selle lisadega kehtestatud tingimusi, sh Kohalduvat Õigust.
- 22.2. Maapealne Teenindaja võib Lepingu mistahes põhjusel üles öelda, teavitades sellest Lennujaama Haldajat minimaalselt sada kaheksakümmend (180) päeva ette. Omakäitleja võib Lepingu mistahes põhjusel üles öelda mistahes ajal, teavitades sellest Lennujaama Haldajat.
- 22.3. Lepingu rikkumise korral võib õigustatud Pool esitada rikkunud Poolele kirjaliku teate rikkumise kohta, nõudes, et rikkunud Pool esitaks õigustatud Poolele kirjaliku plaani, milles kirjeldatakse üksikasjalikult meetmeid, mida rikkunud Pool plaanib konkreetse tähtaja jooksul rakendada rikkumise heastamiseks. Rikkunud Pool esitab kirjaliku plaani õigustatud Poolele neljateistkümne (14) päeva jooksul pärast Lepingu rikkumise teate saamist ja kohustub plaani täitmisega seotud kulud iseseisvalt kandma.
- 22.4. Kui Teenuse Osutaja poolne Maapealse Käitlusteenuse osutamine ei vasta Lepingus sätestatud tingimustele ja sellest tulenevalt on Lennujaama Haldaja kohustatud rakendama meetmeid tagamaks Lennujaama jätkusuutlikku, turvalist ja tavapärast toimimist, peab Teenuse Osutaja hüvitama Lennujaama Haldajale kahju, mis tekkis Lennujaama Haldajale seoses probleemi lahendamisega. Hüvitise tasumise kohustus tekib hetkest, mil Lennujaama Haldaja on esitanud sellekohase nõude Teenuse Osutajale.
- 22.5. Rahalise kohustuse täitmisega viivitamise korral võib Lennujaama Haldaja nõuda Teenuse Osutajalt viivist arvates kohustuse sissenõutavaks muutumisest kuni kohase täitmiseni. Viivitusintressi määraks on 0,06% viivitatud summast päevas, kusjuures viivise kogusumma ei ületa 50% põhinõude summast.
- 22.6. Lennujaama Haldajal on õigus peatada (osaliselt või täielikult) Teenuse Osutajale Lepinguga antud õigus Maapealse Käitlusteenuse osutamiseks Lennujaamas kuni kuuekümneks (60) päevaks järgmistel asjaoludel, teavitades sellest Teenuse Osutajat kümme (10) päeva ette:
- 22.6.1. Kui Teenuse Osutaja tegevus ei vasta või Teenuse Osutaja ei suuda Lennujaama Haldajale tõestada, et tema tegevus vastab Kohalduvale Õigusele või Teenuse Osutajale kohalduvatele ohutus-, lennundusjulgestus- ja/või keskkonnanõuetele;
- 22.6.2. Kui Teenuse Osutaja on korduvalt süüdi Lepingu, Kasutustingimuste, Normdokumentide või Kohalduva Õiguse nõuete mitte täitmisel, mistõttu on Lennujaama Haldajal objektiivselt põhjendatult alust kahelda Teenuse Osutaja võimekuses ja/või pädevuses Maapealseid Käitlusteenuseid vastavalt nõuetele osutada;
- 22.6.3. Kui Teenuse Osutaja, vaatamata Lennujaama Haldaja poolt eelnevalt Teenuse Osutaja poolsele rikkumisele osutamisele, jätkab Lennujaamas selliste Maapealsete Käitlusteenuste osutamist, milleks tal puudub Lepingu järgi õigus;

- 22.6.4. Kui Teenuse Osutaja ei esita Lennujaama Haldajale enda tegevusega seotud andmeid, mis on vajalikud Lennujaama opereerimiseks, Teenuse Osutaja tegevuse Lepingu, Kasutustingimuste, Normdokumentide või Kohalduva Õiguse nõuetele vastavuse hindamiseks, arvete esitamiseks või mõnel muul arveldamise eesmärgil/finantseesmärgil;
 - 22.6.5. Kui Teenuse Osutaja on Lennujaama Haldaja poolt esitatud arvete tasumisega viivitanud rohkem kui 30 (kolmkümmend) päeva arvestatuna arve tasumise tähtaja möödumisest;
 - 22.6.6. Kui Teenuse Osutaja, tema alltöövõtja, Töötaja või Teenuse Osutajaga seotud isiku või juriidilise isiku hooletus, raske hooletus või tahtlus on põhjustanud Lennujaama Haldajale varalise kahju ning Teenuse Osutaja ei ole põhjustatud kahju Lennujaama Haldaja poolt mõistlikult nõutaval viisil 30 (kolmekümne) päeva jooksul, arvestatuna Lennujaama Haldaja saadetud heastamist nõudva kirjaliku teatise saamisest, heastanud;
 - 22.6.7. Kui Teenuse Osutaja on süüdi varalise kahju tekitamises ja Lennujaama Haldaja peab objektiivselt põhjendatult sellist kahju tekitamist oluliseks ohuks Lennujaama huvidele, teistele Teenuse Osutajatele, Lennujaama Kasutajatele, Reisijatele või avalikkusele;
 - 22.6.8. Kui Teenuse Osutaja kindlustuskaitse lõpeb või mistahes põhjusel katkeb või peatub;
 - 22.6.9. Kui Teenuse Osutaja lõpetab ilma eelnevalt sellest teavitamata teenuste pakkumise või ähvardab selle lõpetamisega;
 - 22.6.10. Kui Lennujaama Haldaja on tuvastanud Teenuse Osutaja poolt punktis 22.6. kirjeldamata Lepingu, Kasutustingimuste või Normdokumentide rikkumise ning Teenuse Osutaja ei ole Lennujaama Haldaja poolt määratud mõistliku aja jooksul enda tegevust nõuetega vastavusse viinud.
- 22.7. Kui Teenuse Osutaja Maaapealsete Käitlusteenuste osutamise õigus Lennujaamas on punkti 22.6. alusel peatatud ning Teenuse Osutaja ei ole teenuste osutamise õiguse peatamise põhjuseid kuuekümmet (60) päeva jooksul arvestatuna õiguse peatamise kuupäevast likvideerinud või heastanud, on Lennujaama Haldajal õigus Leping viivitamatult üles öelda, teavitades sellest Teenuse Osutajat.
- 22.8. Lennujaama Haldajal on õigus Leping Teenuse Osutajaga (osaliselt või täielikult) üles öelda alates ülesütlemise avalduse tegemisest Teenuse Osutajale, kui Teenuse Osutaja on toime pannud Olulise Lepingu Rikkumise.
- 22.9. Lepinguga sätestatud õigused ja õiguskaitsevahendid on kumulatiivselt kohaldatavad (v.a juhul, kui on sõnaselgelt sätestatud teisiti) ega välista Kohalduvas Õiguses või muul viisil sätestatud õiguste ja õiguskaitsevahendite kasutamist.

23. LEPINGU LÕPPEMISE TAGAJÄRJED

- 23.1. Lepingu lõppemisel või lõpetamisel eemaldab Teenuse Osutaja kogu oma varustuse, tehnika, masinad, ehitised, nende osised ja muud materjalid Lennujaamast mõistliku aja jooksul vastavalt Poolte kokkuleppele ning heastab või hüvitab Lennujaama Haldajale kahju, mis tekkis Teenuse Osutaja nimetatud vara eemaldamisel Lennujaamast. Kokkuleppe mittesaavutamisel eemaldab Teenuse Osutaja vara hiljemalt ühe (1) kuu jooksul Lepingu lõppemisest, v.a olukorras, kus vara Lennujaamast eemaldamise tähtajad on eraldi kokku lepitud mõne teise Poolte vahelise lepinguga (nt Poolte vahelise maa rendilepinguga).
- 23.2. Kui Teenuse Osutaja ei täida eelnimetatud punktis sätestatud kohustust, võib Lennujaama Haldaja Teenuse Osutaja kulul:
 - 23.2.1. heastada Lennujaama Haldaja varale tekitatud kahju, mis jääb Teenuse Osutajal heastamata;
 - 23.2.2. vabaneda, vastavalt oma parimale äranägemisele, mistahes varustusest, tehnikast, masinatest, ehitistest, nende osistest ja muudest materjalidest, mida ei ole Lennujaamast ettenähtud aja jooksul eemaldatud.
- 23.3. Lepingu lõppemine käesoleva peatüki kohaselt ei mõjuta:

- 23.3.1. Poolte õigusi ja kohustusi, mis on Lepingust tõusetunud enne Lepingu lõppemist;
- 23.3.2. mistahes Lepingu sätteid, mis on iseloomult kestvad ja mistahes muud sätted, mis on vajalikud Lepingu tõlgendamiseks ja rakendamiseks.

24. TEAVE JA TEATED

24.1. Teabe esitamine

- 24.1.1. Lepingu kehtivusaja jooksul ja kolme (3) aasta jooksul pärast Lepingu lõppemist kohustub Teenuse Osutaja pidama täielikku, tõest ja täpset aruandlust oma Lepingust tulenevate kohustuste täitmise ja mittetäitmise kohta. Vastavalt Lennujaama Haldaja kirjalikule teatele tagab Teenuse Osutaja, et kõik sellised dokumendid on igal ajal Lennujaama Haldajale kontrollimiseks kättesaadavad.
- 24.1.2. Teenuse Osutaja annab Lennujaama Haldajale loa Lepingu kehtivuse ajal võrrelda ning ettevõttesiseselt edastada Teenuse Osutaja teavet (sh teavet, mis on kogutud auditite käigus) seoses teenuse osutamise kvaliteediga.
- 24.1.3. Lepingu lõppemine või lõpetamine ei mõjuta käesoleva peatüki sätete kehtivust.

24.2. Teadete esitamine

- 24.2.1. Kui Lepingust tulenevalt on ühel Poolel (Saatja) vaja edastada teisele Poolele (Saaja) mistahes teave, peab see olema esitatud kirjalikult ning peab olema adresseeritud konkreetsele Saaja esindajale, v.a juhtudel, kui Lepingus on sätestatud sõnaselgelt teisiti. Õiguskaitsevahendite kasutamist, Lepingu muutmist ja lõpetamist puudutavad teated peavad olema Saatja volitatud esindaja poolt allkirjastatud.
- 24.2.2. Teade tuleb edastada e-postiga (säilitades kättetoimetamist kinnitava e-kirja, v.a e-posti automaatteated).
- 24.2.3. Teade loetakse kätte saaduks hetkest, kui Saatja on saanud kätte teate kättesaamist kinnitava e-kirja Saajalt või hiljemalt kolme (3) tööpäeva möödumisel e-kirja saatmisest.

25. ÜLDIST

25.1. Regulatsioonide hierarhia

- 25.1.1. Pooled järgivad enda tegevuses eelkõige Kohalduvat Õigust ja sellega sätestatud regulatsioonide hierarhiat. Teenuse Osutajale on kohustuslik järgida Lennujaama Haldaja poolt kehtestatud nõudeid ulatuses, mis ei ole vastuolus Kohalduva Õigusega. Kui erinevatel regulatsioonidel on sama eesmärk, kuid erinevus sisus, lähtutakse regulatsioonist, mis kehtestab Teenuse Osutaja suhtes rangemad tingimused. Täpse regulatsiooni puudumisel lähtub Teenuse Osutaja enda tegevuses ettevõtte sisestest protseduuridest ja rahvusvahelistest teenuse osutamise standarditest (nt. IATA juhendid).

25.2. Lepingu terviklikkus

- 25.2.1. Lepingu lisad ja Normdokumendid on Lepingu võõrandamatud osad. Leping, selle lisad, ja Normdokumendid on Pooltele siduvad.
- 25.2.2. Ükski Lepingule tehtud muudatus, tühistus, versioon või lisa ei ole jõus ega kehtiv, kui see pole vormistatud kirjalikult ning Poolte või nende nõuetekohaselt volitatud esindajate poolt allkirjastatud.

25.3. Mõõndused

- 25.3.1. Ükski mööndus, vastutulek või ajapikendus, mida üks Pool ("Andja") võib teisele ("Saajale") anda või üles näidata, ei tähenda, et Andja loobub oma õigustest ja ei välista Saaja suhtes minevikus tekkinud või tulevikus tekkida võivate õiguskaitsevahendite kasutamist.
- 25.3.2. Kasutustingimustest, Lepingust või Kohalduvast Õigusest tuleneva õiguse või õiguskaitsevahendi kasutamata jätmine või kasutamisega viivitamine ei tähenda sellest õigusest või õiguskaitsevahendist loobumist. Kui Pool loobub teise Poole rikkumisest tulenevate õiguskaitsevahendite kasutamisest, ei tähenda see õiguskaitsevahenditest loobumist edaspidi sama rikkumise ega mõne muu rikkumise suhtes.

25.4. Volitused

- 25.4.1. Juhul kui Teenuse Osutaja on juriidiline isik, kinnitab Teenuse Osutaja juhatuse nimel allkirjastanud isik, et ta omab nõuetekohaseid volitusi Lepingu sõlmimiseks Teenuse Osutaja nimel.

25.5. Kohalduv õigus

- 25.5.1. Kasutustingimuste ja Lepingu kõikidele sätetele kohaldatakse Eesti Vabariigi õigust, välja arvatud kollisiooninorme.
- 25.5.2. Kasutustingimuste, Lepingu või mõne selle sätte tühisuse, kehtetuse või muu täitmist välistava õigusliku puuduse ilmnemisel kehtivad Kasutustingimused ja Leping muus osas edasi. Kui mõni tühine, kehtetu või mittetäidetav säte oleks kehtiv, jõustatav või täidetav, kui sätest mõni sõna või lauseosa eemaldada, kohaldatakse seda sätet koos minimaalsete muudatustega, mis on vajalikud selle kehtivaks, jõustatavaks või täidetavaks muutmiseks.

25.6. Vaidluste lahendamine

- 25.6.1. Kõik Lepingust tulenevad erimeelsused püütakse lahendada läbirääkimiste teel. Kui Lepingust tulenevaid vaidlusi ei õnnestu lahendada Poolte läbirääkimiste teel, lahendatakse vaidlus Harju Maakohtus. Vaidlus lahendatakse Eesti õigusaktide alusel.

LISA 1 – MAAPEALSED KÄITLUSTEENUSED

Maapealsed Käitlusteenused on teenused, mis on loetletud nõukogu direktiivi 96/67/EÜ lisas:

1. MAAPEALNE JUHTIMINE JA JÄRELEVALVE

Maapealne juhtimine ja järelevalve hõlmab järgmisi teenuseid:

- 1.1. esindus- ja sideteenuseid kohalike ametiasutuste või mis tahes muu üksusega, makseid Lennujaama Kasutaja nimel ja ametiruumide võimaldamist tema esindajatele;
- 1.2. lastimise, teadete edastamise ja telekommunikatsiooni kontrolli;
- 1.3. kaubalaadimisvahendite käitlust, ladustamist ja haldamist;
- 1.4. kõiki muid järelevalveteenuseid enne lendu, lennu ajal või pärast lendu ja kõiki muid Lennujaama Kasutaja nõutud haldusteenuseid.

2. REISIJAKÄITLUS

Reisijate käitlus hõlmab igat liiki abi (sh sedasorti abi, mis on ettenähtud Euroopa Liidus reisijate õigusi käsitleva õigusliku raamistikuga) saabuvatele, lahkuvatele, Transfeer- või Transiitreisijatele, kaasa arvatud piletite ja reisidokumentide kontroll, pagasi registreerimine ja selle toimetamine sorteerimispaika.

3. PAGASIKÄITLUS

Pagasikäitlus hõlmab pagasi käitlust sorteerimispaigas, selle sorteerimist, ettevalmistust ärasaatmiseks, laadimist ettenähtud veovahendeile ning nendelt mahalaadimist pagasi vedamiseks Õhusõidukist sorteerimispaika ja vastupidi, samuti pagasi transporti sorteerimispaigast väljastamispaika.

4. KAUBA- JA POSTIKÄITLUS

Kauba- ja postikäitlus hõlmab:

- 4.1. kauba puhul eksport-, transiit- ja importkauba füüsilist käitlust, nendega seotud dokumentide käitlust, tolliprotseduure ja osapoolte vahel kokku lepitud või asjaolude tõttu vajalikke turvaprotseduure;
- 4.2. posti puhul saabuva ja väljuva posti füüsilist käitlust, seonduvate dokumentide käitlust ning osapoolte vahel kokku lepitud või asjaolude tõttu vajalikke turvaprotseduure.

5. PERROONIKÄITLUS

Perroonikäitlus hõlmab järgmisi teenuseid:

- 5.1. Õhusõiduki juhendamist maapinnal Õhusõiduki saabumisel ja lahkumisel;
- 5.2. abi Õhusõiduki sildumisel ja sobivate seadmete käsutusseandmist;
- 5.3. sidepidamist Õhusõiduki ja perrooniteeninduse osutaja vahel;
- 5.4. Õhusõiduki laadimist ja tühjakslaadimist, kaasa arvatud sobilike seadmetega varustamine ning nende käitamine, samuti meeskonna ja Reisijate vedu Õhusõiduki ning terminali vahel ning pagasi transporti Õhusõiduki ja terminali vahel;
- 5.5. mootori käivitamiseks vajalike seadmetega varustamist ja nende käitamist;

- 5.6. Õhusõiduki teisaldamist saabumisel ja väljumisel, samuti sobilike seadmetega varustamist ja nende käitamist;
- 5.7. toidu ja jookide transporti, Õhusõidukile laadimist ja sealt mahalaadimist.

6. ÕHUSÕIDUKI TEENINDAMINE

Õhusõiduki teenindamine hõlmab järgmisi teenuseid:

- 6.1. Õhusõiduki puhastamist väljast ja seest ning tualeti- ja veeteenuseid;
- 6.2. kabiini jahutamist ja soojendamist, lume ja jää eemaldamist, Õhusõiduki jäätõrjet;
- 6.3. salongi varustamist vastavate salongiseadmetega, nende seadmete ladustamist.

7. KÜTUSE- JA ÕLIKÄITLUS

Kütuse- ja õlikäitlus hõlmab järgmisi teenuseid:

- 7.1. kütuse tankimise ja väljapumpamise operatsioonide korraldamist ja teostamist, kaasa arvatud kütuse ladustamine ning kütusetarnete kvaliteedi ja hulga kontroll;
- 7.2. õli ja muude vedelike lisamist.

8. ÕHUSÕIDUKI HOOLDUS

Õhusõiduki hooldus hõlmab järgmisi teenuseid:

- 8.1. tavateenindust enne väljalendu;
- 8.2. Lennujaama Kasutaja soovitud eriteenindust;
- 8.3. varuosade ja sobiva varustuse pakkumist ja haldamist;
- 8.4. sobiva parkimis- ja /või angaarikoha tellimist või reserveerimist.

9. LENNUTEGEVUS JA MEESKONNA JUHTIMINE

Lennutegevus ja meeskonna juhtimine hõlmab järgmisi teenuseid:

- 9.1. ettevalmistust lennuks lähtelennujaamas või mis tahes teises punktis;
- 9.2. abistamist lennu ajal, kaasa arvatud vajaduse korral ümbersuunamine;
- 9.3. lennujärgset tegevust;
- 9.4. meeskonna juhtimist.

10. MAAPEALNE TRANSPORT

Maapealne transport hõlmab järgmisi teenuseid:

- 10.1. meeskonna, Reisijate, pagasi, kauba ja posti veo korraldamist ning teostamist sama Lennujaama eri terminalide vahel, välja arvatud samasugune vedu Õhusõiduki ja sama Lennujaama territooriumil asuva mis tahes muu punkti vahel;
- 10.2. igasugust Lennujaama Kasutaja soovitud erivedu.

11. TOITLUSTUSTEENUS

Toitlustusteenus hõlmab järgmisi teenuseid:

- 11.1. suhtlemist tarnijatega ja haldusjuhtimist,;
- 11.2. toidu ja jookide ning nende ettevalmistamiseks vajalike seadmete ladustamist;
- 11.3. selliste seadmete puhastamist;
- 11.4. seadmete, samuti baari- ja toidukaupade ettevalmistamist ja tarnimist.

LISA 2 – TEENUSTASEME STANDARDID

1. Pooled osutavad Lennujaamas kvaliteetseid, hea hinna ja kvaliteedi suhtega teenuseid tõhusal, ohutul ja turvalisel viisil, mis vastab Lennujaama Kasutaja ootustele. Sellel eesmärgil:

(A) kohustub Lennujaama Haldaja:

- hoidma Taristut tasemel, mis võimaldab Teenuse Osutajal korraliku ettevõtja hoolsusega lepinguid täita ja äri edendada;
- tagama Taristu töökorra ning vastavuse kõikidele ohutus- ja käideldavuse standarditele;
- kutsuma regulaarselt kokku nõupidamisi Teenuse Osutajate ja Lennujaama Kasutajate vahel, et teha kindlaks, millised on nende Taristu vajadused, ja kavandada Lennujaamas sobiva Taristu arendamist, lahendada konflikte ja tõsta Lennujaama teenuste taset.

(B) kohustub Teenuse Osutaja:

- prioritseerima käesolevates Teenustaseme Standardites sätestatud teenustasemete (eesmärkide) täitmist või ületamist;
- ülal hoidma ja järjepidevalt parendama ettevõtte kvaliteedijuhtimissüsteemi, et jälgida ja kontrollida, kas pakutav teenustase jääb seatud eesmärgi piiridesse;
- tegema Lennujaama Haldajaga igakülgset koostööd teenustasemete järjepidevaks parendamiseks.

2. Lennujaama Haldaja hindab Teenuse Osutaja teenuse osutamise kvaliteeti järgmistes kriteeriumites:

Standardi number	Teenus	Eesmärk	Mõõtmise periood/ punkt/tingimus	Mõõtmisviis
1	Üldine tulemuslikkus	Tööõnnetused: Töötajatega seotud tööõnnetuste arv, mille tagajärjel määratakse Töötajale ajutine töövõimetus, on mõõteperioodide võrdluses langustrendis.	Poolaasta	Ebareeglipärasuste logi
2	Perroonikäitlus, õhusõiduki teenindamine, kütuse tankimine ja väljapumpamine (Lisa 1, p. 5., 6. ja 7.1.)	Ohutu teenindus: õhusõidukite kahjustusi põhjustavate intsidentide arv on $\geq 0,2$ intsidenti 1000 teenindatud lennuoperatsiooni (LOP) kohta. Intsidentide arv mõõteperioodide võrdluses on langustrendis.	Poolaasta	Ebareeglipärasuste logi
Järgnevatel standarditel (3-8) hindamisel võetakse arvesse ainult regulaar- ja/või tellimuslendude (määratletud vastavalt ICAO tsiviilennunduse klassifikatsioonile) teenindamist. Teenuse Osutajatele, kes regulaar- ja/või tellimuslende ei teeninda, standardid 3-8 ei kohaldu.				
3	Üldine tulemuslikkus	Punktuaalsus (OTP): Teenuse Osutaja kontrolli all olevatel põhjustel ei hiline rohkem kui 2,5% lendudest 1000 lennu kohta.	Igakuine	Liikumistead (MVT messages)
4	Reisijate käitlus (Lisa 1, p. 2.)	Reisijate rahulolu: reisijate rahulolu check-in järjekordade ja personali viisakuse ning abivalmidusega ületab kombineeritult 4,2 punkti.	Kvartaalne; juhul kui Teenuse Osutaja tööd puudutavate vastajate arv küsitluses on >50	ASQ reisijaküsitlus
5	Reisijate käitlus (Lisa 1, p. 2.)	Värvate kasutus: väljuvate reisijate liikumine eelootealadele ei alga kontaktvärava kasutamise korral varem, kui Õhusõiduk on maandunud oma eelnevalt lennult (ATA +0min). Eesmärk on täidetud $\geq 95\%$ juhtudel.	Igakuine; ainult lennud, mille ümberpööramise aeg on 35 min või lühem	Liikumistead (MVT messages), Lennujaama Haldaja lennuinfosüsteem

6	Pagasikäitlus (Lisa 1, p. 3.)	Pagasite valesti käitlemine: Teenuse Osutaja ei käitle valesti rohkem kui 4 pagasit 1000 väljuva reisija kohta.	Igakuine	Pagasi valesti käitlemise põhjuste koodid
7	Pagasikäitlus, perroonikäitlus (Lisa 1, p. 2. ja 5.)	Teenused saabumisel: esimene pagas laetakse laadimisalas lindile hiljemalt 15 minutit peale Õhusõiduki saabumist (AIBT +15min) ja viimane pagas hiljemalt 30 minutit peale Õhusõiduki saabumist (AIBT +30min). Laia kerega Õhusõidukite teenindamisel laetakse viimane pagas laadimisalas lindile hiljemalt 45 minutit peale Õhusõiduki saabumist (AIBT +45min). Juhul kui Õhusõidukit ei teenindata kontaktväravast: täiendav tolerants +5min. Eesmärk on täidetud $\geq 90\%$ juhtudel.	Igakuine; ainult lennud, mida teenindatakse M-perroonil.	Lennujaama süsteemide elektroonilised logid
8	Perroonikäitlus (Lisa 1, p. 5.)	Teenused saabumisel: Saabunud Õhusõidukile pannakse külge sild/esimene trapp 4 minuti jooksul arvestatuna Õhusõiduki seisuplatsile jõudmise ajast (AIBT +4min).	Kvartaalne	Pisteline seire

Tabel 1. Maapealsete Käitlusteenuste kvaliteedimõõdikud

3. Käesolevas peatükis sätestatud hindamiskriteeriumite loetelu ja nõuded ei ole ammendavad ning Lennujaama Haldaja võib kehtestada lisanõudeid.
4. Lennujaama Haldajal on õigus avaldada Teenuse Osutaja tegevusega seotud andmeid Teenustaseme Standardis välja toodud kvaliteedinäitajate täitmise kohta Lennujaama Kasutajatele, et võimaldada erinevate Teenuse Osutajate teenustaseme läbipaistvat võrdlust.

LISA 3 – KESKNE TARISTU

Lennujaama Haldaja on vastavalt lennundusseaduse § 50³⁸ lg 1 kindlaks määranud Teenuse Osutajale kasutamiseks võimaldatava Keskse Taristu, mis on toodud järgnevas tabelis:

Reisija- ja pagasikäitluse teenustega seotud Keskne Taristu
<ol style="list-style-type: none">1. Taristu Reisijate lennule registreerimiseks koos selleks vaja mineva riistvara ja tarkvaraga (CUTE, CUPPS);2. Reisijate iseteeninduskioskid lendudele registreerimiseks ja pagasi äraandmiseks (CUSS);3. Taristu lennuinfo jagamiseks Lennujaamas (FIDS);4. Taristu Reisijate teenindamiseks väravates koos selleks vaja mineva riistvara ja tarkvaraga (CUTE, CUPPS);5. Reisijate iseteeninduslikud pardale registreerimise väravad (SBG, alates 2025);6. pagasi käitlemise- ja sorteerimise süsteemid nii lahkuva kui saabuva pagasi teenindamiseks (koos BRS võimekusega alates 2025).
Kaubakäitluse teenustega seotud Keskne Taristu
<ol style="list-style-type: none">1. kauba-, kaubakonteinerite- (ULD) kärud.
Perroonikäitluse ja õhusõidukite teenindusega seotud Keskne Taristu
<ol style="list-style-type: none">1. Reisijate sillad (PBB);2. Reisijate transpordi bussid koos juhtidega;3. Visuaalse dokkimise süsteem (AVDGS) kontaktväravates;4. hüdrandid külma vee pakkumiseks (v.a joogivesi Õhusõidukitesse);5. parglad WC auto teenindamiseks;6. Õhusõidukite vooluseadmed (GPU, 28V / 115V/400Hz) koos seadmete kasutamiseks kuluva elektri või kütusega kontaktväravates (täies mahus alates 2025). Taristu seadmete kasutamiseks Lennualal;7. pagasi ning konteinerite (ULD) kärud;8. tõkiskingad, koonused, tensaatorid.
Jäätõrje teenusega seotud Keskne Taristu
<ol style="list-style-type: none">1. eraldiseisvad jäätõrjealad koos nende tööks vajalike süsteemidega jäätõrje teenuse osutamiseks.

LISA 4 – TARISTU KASUTAMISE TASUD

- (A) Teenuse Osutaja on kohustatud maksma Taristu kasutamise eest kehtestatud tasusid.
- (B) Teenuse Osutaja maksab Taristu kasutamise eest ettenähtud tasud Lennujaama arveldusarvele vastavalt arve maksetähtajale, mis ei ole lühem kui 14 tööpäeva.
- (C) Taristu kasutamise tasud on alljärgnevad:

1. REISIJA- JA PAGASIKÄITLUS

Taristu kasutamise tasu reisija- ja/või pagasikäitluse teenuste osutamise korral (vastavalt Lisa 1, p. 2. ja/või 3.) on 0,79 eurot iga väljuva reisija kohta, kuid mitte vähem kui 350 eurot kuus.

Tasu ei võeta:

- Reisijate teenindamise eest, kes lahkuvad Lennujaamast Õhusõidukiga, mille maksimaalne lubatud standardimass (MSLM) on 5700kg või väiksem;
- alla kahe aasta vanuse lapse eest, kui ta reisib ilma eraldi piletita;
- isiku eest, kes on määratud kontrollima Õhusõidukit, selle seadmeid või meeskonda või kes lendab seda ülesannet täitma;
- Õhusõiduki meeskonnaliikme eest, kes on teel oma töökohale;
- otsimis-, pääste-, ja õppelendudel osalejate eest;

2. KAUBAKÄITLUS

Taristu kasutamise tasu kauba füüsilise transpordi osutamise korral (vastavalt Lisa 1, p. 4.1.) on 0,04 eurot iga teenindatud kauba 10 kg kohta, kuid mitte vähem kui 350 eurot kuus.

Tasu ei võeta:

- militaarlendudega ja reisijaid vedavate regulaar- või tellimuslendudega veetava kauba teenindamise korral.

3. PERROONIKÄITLUS JA ÕHUSÕIDUKI TEENINDUS

Taristu kasutamise tasu perroonikäitluse ja/või Õhusõiduki teenindamise teenuste osutamise korral (vastavalt Lisa 1, p. 5. ja/või 6.) on 0,85 eurot iga Õhusõiduki maksimaalselt lubatud stardimassi (MLSM) tonni kohta, kuid mitte vähem kui 350 eurot kuus.

Tasu ei võeta:

- Õhusõidukite teenindamise eest, mille maksimaalne lubatud standardimass (MSLM) on 5700kg või väiksem.

4. JÄÄTÕRJE

Keskonnatasu Õhusõidukite jäätõrje teenuse osutamise korral (vastavalt Lisa 1, p. 6.2.) on 0,5 eurot iga Lennujaama territooriumile toodud jäätõrjevedeliku (100%) liitri kohta.

LISA 5 – MAAPEALSE KÄITLUSE SÜSINIKUNEUTRAALSUSE SAAVUTAMISE STRATEEGIA

1. Teenuse Osutaja kohustub planeerima enda majandustegevust viisil, mis võimaldab tal 1. jaanuariks 2030 saavutada Lennujaamas teostatavate tegevuste piires süsinikuneutraalsuse.
2. Kui Teenuse Osutaja ei saavuta enda tegevustes 1. jaanuariks 2030 süsinikuneutraalsust, on tal kohustus enda majandustegevuse tagajärjel tekkinud süsinikdioksiidiheite mõju korvata (*ing. k. carbon offsetting*).
3. Teenuse Osutaja esitab Lennujaama Haldajale Lepingu sõlmimisel süsinikuneutraalsuse saavutamise detailse plaani koos selle elluviimise ajakavaga ning uuendab nimetatud plaani minimaalselt iga kolme aasta järel.
4. Süsinikuneutraalsuse saavutamiseks 1. jaanuariks 2030 kohustub Teenuse Osutaja täiendavalt järgima Lennujaama Haldaja poolt seatud süsinikuneutraalsuse saavutamise vahe-eesmärke:
 - 4.1. Alates 1. jaanuarist 2025 on Teenuse Osutajal võimalik taotleda Läbipääsulubasid Sõidukitele, millel käesolevas punktis nimetatud kuupäevale eelnevalt Läbipääsuluba puudus, ainult juhul, kui tegemist on keskkonnasõbralike Sõidukitega, mille CO₂ eriheitetegur on null (0) või mille sise põlemismootoris kasutatakse alternatiivkütusena biokütuseid, biometaani, sünteetilisi või parafiinkütuseid.
 - 4.2. Alates 1. jaanuarist 2025 kohustub Teenuse Osutaja kasutama Lennujaamas Maapealsete Käitlusteenuste osutamisel ainult keskkonnasõbralikke Maapealset Käitlustehnikat ja Sõidukeid, mille CO₂ eriheitetegur on null (0) minimaalselt järgnevas ulatuses:
 - pagasiveokid 100% ulatuses;
 - Õhusõidukite kütmiseks kasutatavad ahjud minimaalselt 75% ulatuses;
 - Õhusõidukite vooluseadmed (GPUd) minimaalselt 75% ulatuses.*

** Punkti ei kohaldata Teenuse Osutajate suhtes, kellel on Lennujaamas kasutada kolm (3) või vähem Õhusõidukite vooluseadet.*
 - 4.3. Alates 1. jaanuarist 2028 kohustub Teenuse Osutaja kasutama Lennujaamas Maapealsete Käitlusteenuste osutamisel ainult keskkonnasõbralikke Maapealset Käitlustehnikat ja Sõidukeid, mille CO₂ eriheitetegur on null (0) või mille sise põlemismootoris kasutatakse alternatiivkütusena biokütuseid, biometaani, sünteetilisi või parafiinkütuseid.
5. Lennujaama Haldajal on põhjendatud juhtudel õigus teha punktis 4. sätestatud vahe-eesmärkides tulenevalt Teenuse Osutaja tegevuse eripärast ja teenuse osutamise mahtudest erandeid. Erandite tegemisel järgib Lennujaama Haldaja mh mittediskrimineerimise põhimõtet.

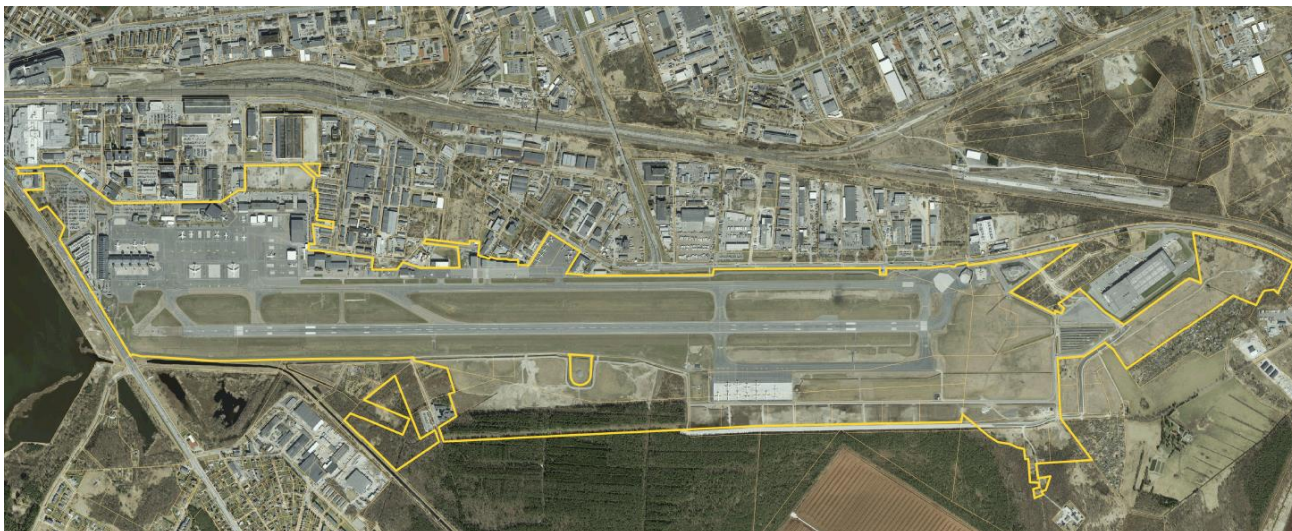
LISA 6 – TAOTLUSE VORM TEENUSE OSUTAMISEGA ALUSTAMISEKS

Teenuse Osutaja andmed	
Ettevõtte nimi	
Ettevõtte juriidiline aadress	
Ettevõtte registrikood	
Ettevõtte KMKR (VAT) number	
Teenuse Osutaja tegevuse eest Lennujaamas vastutav isik	
Nimi, ametinimetus	
Telefon	
E-mail	
Lepinguline kontaktisik (juhul kui erineb eelnevast)	
Nimi, ametinimetus	
Telefon	
E-mail	
Lepingu allkirjastaja	
Nimi	
Ametinimetus	
Ohutuse eest vastutav isik (vt Kasutustingimuste punkt 12.2.)	
Nimi, ametinimetus	
Telefon	
E-mail	
Lennundusjulgestuse eest vastutav isik (vt Kasutustingimuste punkt 12.3.)	
Nimi, ametinimetus	
Telefon	
E-mail	
Ööpäevaringselt kättesaadav(-ad) kontakt(-id) (vt. Kasutustingimuste punkt 9.2.)	
Nimi(-ed), ametinimetus(-ed)	
Telefon(-id)	
E-mail(-id)	

Teenuse osutamine	
Maapealsete Käitusteenuste nimistu, mille osutamise õigust taotletakse <u>kolmandatele isikutele</u> (vastavalt Kasutustingimuste Lisale 1)	<i>Näide: 5.1-5.7, 6.2, 8.1</i>
Maapealsete Käitusteenuste nimistu, mille osutamise õigust taotletakse <u>omakäitluse korras</u> (vastavalt Kasutustingimuste Lisale 1)	<i>Näide: 5.1-5.7, 6.2, 8.1</i>
Teenuse osutamise planeeritud algusaeg	
Täiendavad dokumendid	
<p>Taotlusega koos tuleb esitada järgmised dokumendid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koopia Teenuse Osutaja kvaliteedijuhtimissüsteemi ISO 9001 või samaväärse standardi sertifikaadist, selle puudumisel koopia Teenuse Osutaja kvaliteedijuhtimissüsteemist (vt Kasutustingimuste punkt 5.5.); 2. Koopia Teenuse Osutaja ohutusjuhtimissüsteemist (vt Kasutustingimuste punkt 12.1.1.); 3. Koopia Teenuse Osutaja Hädaolukorra Plaanist (vt Kasutustingimuste punkt 13.1.); 4. Koopia Teenuse Osutaja Keskkonnajuhtimissüsteemi ISO 14001 või samaväärse standardi sertifikaadist (vt Kasutustingimuste punkt 14.3.), selle puudumisel: <ol style="list-style-type: none"> 4.1. koopia Teenuse Osutaja keskkonnapoliitikast (vt Kasutustingimuste punkt 14.1.); 4.2. hiljemalt 90 päeva pärast Lepingu sõlmimist koopia Teenuse Osutaja keskkonnaaspektide hinnangust planeeritavale Maapealsete Käitlusteenuste osutamisele koos rakendatavate leevendusmeetmetega (vt Kasutustingimuste punkt 14.2.1.); 5. Koopia Teenuse Osutaja süsinikuneutraalsuse saavutamise plaanist aastaks 2030 (vt Lisa 5, punkt 3.) 6. Koopia Teenuse Osutaja kindlustuspoliisist* (vt Kasutustingimuste punkt 18.6.); 7. Alltöövõtjate nimekiri (vt Kasutustingimuste punkt 7.1.); 8. Nimekiri Lennujaama territooriumile toodavast Maapealsest Käitlustehnikast ja Sõidukitest, kus on täpsustatud iga ühiku kohta tootja, mudel, kasutusala-/eesmärk, vanus, kasutatav kütuseliik ja tõendatud heiteväärtus (vt. Kasutustingimuste peatükk 8. ja Lisa 5, punkt 4.). <p>* Kui Teenuse Osutajal puudub taotluse esitamise hetkel kehtiv kindlustuspoliis, tuleb see Lennujaama Haldajale esitada vahetult enne teenuse osutamise algust.</p>	

LISA 7 – LENNART MERI TALLINNA LENNUJAM

Lennart Meri Tallinna Lennujaam maade välispiir ja klastripiirid.

Joonis 1. Lennart Meri Tallinna Lennujaam maade välispiir ja klastripiirid